

**Муниципальное дошкольное образовательное учреждение «Детский сад 212 комбинированного вида»
Вахитовского района г. Казани**

УТВЕРЖДЕНО
Заведующий МДОУ № 212

Ф.Р. Абдуллина

ПРИНЯТО
на педагогическом совете
МДОУ «Детский сад № 212»

протокол № 1 от 29.08.2022 г.

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
ВОСПИТАТЕЛЯ ПО ОБУЧЕНИЮ ТАТАРСКОМУ ЯЗЫКУ**
Для детей 4-7 лет
на 2022 – 2023 уч.год

**Составитель: Воспитатель по обучению татарскому языку
Ахмитшина М.Ф.**

Казань, 2022 г.

Балалар бакчасында рус һәм башка милләт Балаларын татарчага өйрәту программы. А҆ЛАТМА ЯЗУЫ.

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәклे шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәту программы, укыту-методик комплектлары (УМК) төзү бурычы куелды.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәту программы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче каары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде.

Программа 4 яштән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәту эшчәнлекләренең эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яштәгә баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якын килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәту процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик кинәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Программа принциплары.

Коммуникативлык принципы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принципы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Курсәтмәлелек принципы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка аныру принципы;

Барлық белем бири өлкәләрен берләштеру (интегральләштеру) принципы: аралашу, танып-белү, социальләштеру, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музика.

Дәвамчанлык принципы – балалар бакчасы һәм башланғыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бириңе комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бири әйчәнлегенең мотивлашкан булу принципы - бала материалны үзе өчен кызық булғанда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәту процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Ақбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнен мотивлашкан булын тәэммин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнен практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бири әйчәнлегенең дидактик принципы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштеру принципы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чараптар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы курсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик курсәтмәлелек(таратма һәм курсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеге өчен материаллар).
4. Символик, график курсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле курсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараптарның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвиrlау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвиrlау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Эйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр курсәтү (эти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, эйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.

7. Иҗади һәм ситуатив уеннар: ролье уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләрне ишетеп, аңлап эшләү.
9. Устерелешле диалоглар (зурлар һәм яштәшләре белән үзара арадашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, күшүлүп әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзне рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Татарча сөйләшергә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар.

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, арадашу теләге тудыру.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.
2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зиһен үстерү.
3. Бер – беренде тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

“Үйный – үйный үсәбез” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча арадашуга чыгу.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәжәгать итә белү, көндәлек яшәештә арадашу.
3. Әдәпле итеп кара-карши сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баству, сүз һәм сүзтезмәләрне төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

Бурычлар: 1. Сөйләмне арадашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.
2. Мөстәкыйль фикер йөртергә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.
3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, саубуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Үкыту методик комплектының әчтәлеге.

Һәр проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм әти-әниләр өчен эш дәфтәрләре;

- 4) аудиоязмалар;
- 5) анимацион күренешләр;
- 6) күрсәтмә, таратма материаллар;
- 7) диагностик материаллар.

“Минем өем” проекты. (4-5яшьлек балалар өчен)

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүzlәr: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, эье, юк, сау бул, эби, бабай, эйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләрничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)

Проектның әтчәлеге түбәндәге темалардан тора:

- гайлә
- ашамлыклар
- уенчыклар
- саннар

Атна дәвамында 20 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сүzlәr	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Гайлә – 18 сәгать (1-18)		
эти	-Бу кем?	Аудиоязма №1-23
эни	-Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай).	Дәфтәрдә эш №1-4
малай	-Кем юк?	
кыз	-Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз).	
мин	-Исәнмесез.	Мультфильмнар:
исәнмесез	-Син кем?	1. “Әйдәгез, дуслашыйк”
сау булыгыз	-Мин Коля (Оля).	2. “Качышлы уйныбыз”

	<p>-Мин малай. -Сау булыгыз!</p> <p>-Исэнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай).</p> <p>-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.</p> <p>-Син Коля? -Әйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Әйе (юк).</p> <p>-Әти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Әйе. -Әни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк.</p> <p>-Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Әйе, кыз.</p> <p>-Хэллэр ничек? -Әйбәт.</p>	3. “Шалкан”
исэнме		
эт		
песи		
әйе		
юк		
сау бул		
әби		
бабай		
әйбәт		

Ашамлыклар – 12 сәгать (19-30)

ипи	-Мә, ипи (алма, сөт, чәй).	Аудиоязма №24-39
мә	-Рәхмәт, әби.	
рәхмәт		Дәфтәрдә эш №5-10 Мультфильмнар: 1.“Тәмле” кибетенде”
алма	-Коля, мә ипи (алма, сөт, чәй).	
сөт	-Рәхмәт.	

чэй		2. “Азат кунак чакыра”
тэмле кил монда утыр	<p>-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля)</p> <p>-Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле (мे)?</p> <p>-Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле. Рәхмәт.</p> <p>-Мә, тэмле алма (ипи).</p>	
аша эч	<p>-Мә, ипи (алма) аша.</p> <p>-Мә, сөт (чэй) эч.</p>	

Үенчыklар – 18 сәгать (31-48)

туп	<p>- Бу нәрсә?</p> <p>- Туп (курчак, куян, аю).</p>	Аудиоязма №40-53
бир	<p>-Курчак (туп, куян, аю) бир.</p> <p>-Мә, курчак (туп, куян, аю).</p>	Дәфтәрдә эш №11-13
зур кечкенә	<p>-Бу нәрсә?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, эйбәт).</p>	Мультфильмнар: 1. “Паркка сәяхәт” 2. “Үенчыklар үпкәләгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”
матур курчак	<p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, эйбәт).</p>	
куян аю уйна	<p>-Аю (курчак, куян, туп)?</p> <p>-Эйе.</p> <p>-Курчак (аю, куян, туп)?</p> <p>-Юк.</p> <p>-Бу нәрсә?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.</p>	

	<p>-Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенә.</p>	
ю	<p>- Мә, зур аю (курчак, куян, туп). - Мә, кечкенә аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).</p> <p>-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.</p>	
хәлләр ничек?	<p>- Исәнме, Мия! - Исәнме, Акбай! - Хәлләр ничек? - Әйбәт.</p>	
пышрак чиста	<p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пышрак (чиста). -Туп ю. -Туп чиста? - Юк, туп пышрак. (Әйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	

Саннар - 6 сәгать (49-54)

бер	-Ничә?	Аудиоязма №54-60
ике	-Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма.	Дәфтәрдә эш №14
өч		Мультфильм:
дүрт	-Ничә малай?	1.“Уйный-уйный саныйбыз”
биш	-Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничә кызы? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кызы.	
	-Өч?	

	<p>-Юк. -Ике? -Эйе.</p> <p>-Ничә аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.</p>	
Кабатлау - 6 сәгать (55-60)		
		<p>Аудиоязма №25 Дәфтәрдә эш №61-64 Мультфильм: 1. “Күнелле ял итәбез”</p>

“Уйный – уйный үсәбез” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчен)

Актив сұздар: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тутыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашық, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындық, карават, яратам, бар (38 сұз)

Сөйләм үрнәкләре: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сұз).

Проектның әткәлеге түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- килемнәр
- шәхси гигиена
- өй жиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабан түй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчылар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлық 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сұздар	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма
--------------	---------------	-----------

		Эш дэфтэрэ Мультфильм
Кабатлау – 3 сэгэтийн (1-3)		
	“Минем өөмж” проектын буенч	Аудиоязма №1 Дэфтэрдээ эш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”
Яшелчэлэлээр – 21 сэгэтийн (4-24)		
кишер	-Бу нэрсэй? -Кишер. -Мэ, кишер.	Аудиоязма №2-24 Дэфтэрдээ эш №2-6
баллы	-Нинди кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр)?	Мультфильмнаар: 1. “Баллы кишер”
ничэ	-Зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр)	2. “Уйный-уйный эшилибэз”
суган бэрэнгэ	-Мэ, зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр) -Рэхмэт.	3. “Юл мажарагалары” 4. “Кем эшлэми, шул ашамый”
кыяр	-Зур кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр)	
кэбестэ	-Кечкенэ кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр)	
нинди	-Чиста кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр)	
алты	-Пычрак кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр)	
жиде	-Кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр) нинди?	
сигез	-Кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ,	
түгээгээ		
ун		

	<p>кыяр) тэмле, зур (кечкенэ), матур, чиста (пычрак)</p> <p>Кишер баллы. Алма баллы. -Мэ кишер(алма), аша. Баллы? -Эйе, баллы. Рэхмэт.</p> <p>-Ничэ кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр) -Оля, кил монда. Мэ, ике (1-10) кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кыяр)</p> <p>-Оля, кыяр (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кишер) бир. -Мэ, кыяр (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кишер). -Рэхмэт.</p> <p>-Коля, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэнгэ, кишер, кыяр) бир. -Мэ, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэнгэ, кишер, кыяр). -Сай бул, Коля.</p> <p>-Ничэ кыяр (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кишер). -Кыяр (суган, бэрэнгэ, кэбестэ, кишер) пычрак.</p>	
--	--	--

кызыл сары яшел	<p>-Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел)</p> <p>-Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.</p> <p>-Киsher (суган, бэрэнгэ, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк.</p>	
нәрсә кирәк?	<p>-Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бэрэнгэ, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр.</p>	
юа	<p>-Кыяр (суган, кишер, бэрэнгэ, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бэрэнгэ, кәбестә) ю.</p> <p>-Оля кыяр (суган, кишер, бэрэнгэ, кәбестә) юа.</p>	

Ашамлыклар – 6 сәгать (25-30)

аш ботка	<p>тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй) -Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бэрэнгэ) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бэрэнгэ)? -Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бэрэнгэ).</p>	<p>Аудиоязма №25-29 Дәфтәрдә эш №7, 8 Мультфильм: 1.“Аш бүлмәсе”</p>
-------------	--	---

	<p>-Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чәй, киsher, кәбестә, кыяр, бәрәңge) аша (эч).</p> <p>-Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, киsher, кәбестә, кыяр, бәрәңge) тәмле.</p>	
Савыт-саба - 6 сәгать (31-36)		
кашык тәлинкә	-Кашык (тәлинкә, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинкә, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр).	Аудиоязма №30-37 Дәфтәрдә эш №9, 10 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталықта - матурлық”
чиныак	-Ничә кашык (тәлинкә, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинкә, чынаяк).	
зәңгәр	-Мә, (1-10) кашык(тәлинкә, чынаяк). -Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чиныак (тәлинкә, чынаяк).	
Килемнәр - 6 сәгать (37-42)		
кулмәк	яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк (чалбар).	Аудиоязма №38-43
чалбар	чиста күлмәк (чалбар). матур күлмәк (чалбар).	Дәфтәрдә эш №11, 12
ки	күлмәк (чалбар) юк. -Оля, күлмәк (чалбар) бир. -Нинди күлмәк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмәк (чалбар). -Ничә күлмәк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмәк (чалбар). -Курчак, чалбар (күлмәк) ки (сал).	Мультфильм: 1.“Килемнәр кибетендә” 2.“Шаян уенчықлар”

сал	-Оля, чалбар (күлмәк) бир. -Мә, чалбар (күлмәк). -Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмәк) ки (сал).	
йокла	-Курчак, йокла.	
Шәхси гигиена – 3 сәгать (43-45)		
бит кул хәерле көн	-Хәерле көн. -Мә су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Эш дәфтәре №13, 14 Мультфильм 1.“Ни өчен киенәр югалган?”
Өй жиһазлары – 3 сәгать (46-48)		
өстәл урындык карават	-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават). -Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык). -Нәрсә кирәк? -Карават (өстәл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.	Аудиоязма № 49 Эш дәфтәре №15 Мультфильм: 1.“Маша һәм өч аю”
Бәйрәм “туган көн” – 9 сәгать (49-57)		
яратам	-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңгे, кишер) яратам.	Аудиоязма №50-60 Эш дәфтәре №16-19

<p>бар</p>	<p>-Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам. -Нэрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нэрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гайлә”, “Яшелчә” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.</p>	<p>Мультифильм: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нэрсә ярата?”</p>
БӘЙРӘМ “САБАНТУЙ”- 3 СӘГАТЬ (58-60)		
	<p>Ел дәвамында өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәге кулланыла. “Гайлә”, “Яшелчә”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.</p>	<p>Аудиоязма №61-63</p> <p>Мультифильм: 1.“Сабантуй бәйрәме”</p>

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты.

6-7 яшьлек балалар (мәктәпкә әзерлек төркеме) өчен якынча 60 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нэрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишилисен?, ашыйм, эчәм, уйный, уйным, утырам, барам, кая барасың?, син нишилисен?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укий, рәсем ясыым, укыйм, дәфтәр, нэрсә яратасың?(пассив сүз)

Проектның әтәләгеге уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуға корылған.

Атнага 30 ар минутлық 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма
---------------------	----------------------	------------------

Эш дэфтэрэ Мультфильм		
син кем?		Аудиоязма №1 - 2
хэерле көн	-Хэерле көн, Оля (Коля). -Хэерле көн, эни (эти, бабай, эби).	Аудиоязма №3 - 5 Дэфтэрдэ эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан”
тычкан		Аудиоязма №6 Дэфтэрдэ эш №2
бу кем?		Аудиоязма №7 - 8 Дэфтэрдэ эш №3
бу нэрсэ?	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Мультфильм:”Аю баласы дөнья белэн таныша” Аудиоязма №9 - 10 Дэфтэрдэ эш №4
нишли? йоклый утыра	-Эни нишли? -Эни утыра.	Аудиоязма №11 Мультфильм: “Батыр Мияу һэм куркак Күянкай”
ашый эчэ	-Коля нишли? -Коля ашый (эчэ).	Аудиоязма №12 Дэфтэрдэ эш №5 Аудиоязма №13 - 14
нишилсен? ашыйм эчэм	-Мияу, нишилсен? -Ашыйм. -Акбай, нишилсен? -Эчэм.	Мультфильм: “Тату гайлэ”

уйный уйныйим	-Оля (Коля), нишилсөн? -Уйныйим.	Аудиоязма №15
утырам		Аудиоязма №16 - 18 Мультфильм: “Юарт аю” Аудиоязма №19
барам кая барасың? син нишилсөн?	-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишилсөн? -Мин бәрәңгे ашыйм (чәй әчәм, уйныйим, барам, утырам, йоклый)	Аудиоязма №20 Дәфәрдә эш №6 Мультфильм: “Кафега барабыз” Дәфтәрдә эш №7
сикер-сикерәм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.	Аудиоязма №21-23
сикерә йөгерә төлке	Күян сикерә (йөгерә). Туп сикерә. Песи сикерә (йөгерә). Төлке сикерә (йөгерә).	Мультфильм: “Урманда күңелле уеннар” Аудиоязма №24 Дәфтәрдә эш №8 Аудиоязма №25-28
йөгер-йөгерәм	-Йөгер! Син нишилсөн? -Мин йөгерәм.	Мультфильм: “Көчлеләр, кыюлар, житеzlәр”

чæk-чæk өчпочмак	-Мин чæk-чæk ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №29-30 Дэфтэрдэ эш №9
яшь	-Сиңа ничэ яшь? -б яшь.	Мультфильм: “Жэнлеклэр спорт бэйрэмэндэ”
бүре керпе	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	Аудиоязма №31-32
тавык этэч	Этэч зур, матур Тавык кечкенэ, матур	Аудиоязма №33-34 Дэфтэрдэ эш №10
үрдæk	-Син кем? -Мин үрдæk.	Мультфильм: “Циркта”
чана шуа	Куян чана шуа.	Аудиоязма №35 - 36 Дэфтэрдэ эш №11
шувам	Мин чана шувам.	Аудиоязма №37 - 38 Дэфтэрдэ эш №12
бие бии	-Аю, эйдэ, бие!	Мультфильм: “Шаян кошлар”
		Аудиоязма №39 - 40
		Аудиоязма №41 Дэфтэрдэ эш №13
		Мультфильм: “Урманда зур концерт”
		Аудиоязма №42 - 44

биим		Дэфтэрдэ эш №14
ак кара	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Эйе, мин яшел шар яратам.	Мультфильм: “Акбай туган көнгө барырга жыена” Аудиоязма №47 Дэфтэрдэ эш №15
жырла-жырлыим	-Син нишлисен? -Мин жырлыим.	Аудиоязма №45, 48 – 49 Мультфильм: “Мияуның туган көне”
зур рәхмәт	жырлыбыз зур рәхмәт	Аудиоязма №50 Дэфтэрдэ эш №16
китап укый	Кыз китап укый.	Аудиоязма №51 - 53 Дэфтэрдэ эш №17
рәсем ясыйм	рәсем ясыйм-алма ясыйм мәктәп	Мультфильм: “Урман китапханәсендә” Аудиоязма №54 - 60 Дэфтэрдэ эш №18
укыйм	-Кем укый. -Мин укыйм.	Мультфильм “Үйный-үйный укыйбыз” Аудиоязма №61-63 Дэфтэрдэ эш №19
		Мультфильм: “Урман мәктәбенде”

<p>дэфтэр</p>	<p>бик тэмле</p> <p>Терем-терем, теремкэй, Зур түгел, кечкенэ. Теремкэйдэ тычкан яши. Теремкэйдэ куян яши. Теремкэйдэ бүре яши. Теремкэйдэ төлке яши. Теремкэйдэ аю яши. Алар бик дус.</p> <p>-Кэжэ кая? -Энэ, кэжэ кэбестэ ашый. Кэжэ кэбестэ ярата.</p> <p>-Мин или яратам. Песи, син нэрсэ яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тэмле.</p> <p>-Мэ, кэжэ, ботка аша. -Юк, кэбестэ яратам. Кэбестэ тэмле.</p>	<p>Аудиоязма №64</p> <p>Мультфильм: “Теремкэй”</p> <p>Аудиоязма №65-66</p> <p>Мультфильм: “Кем нэрсэ ярата?”</p> <p>Аудиоязма №67 - 71 Дэфтэрдэ эш №20</p>
---------------	--	--

**Уртанчылар төркеменең «Минем өем» уқыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1.А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гайлә» Бабай, әби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчақ, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлықлар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, саубуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гайлә» Бабай, әби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлықлар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, әби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, әби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

**Зурлар төркеменең «Үйный-үйный үсәбез» уқыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. Курсатмә рәсемнәр.	«Минем гайлә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киенмәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). «Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашық, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашық, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жилем-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киенмәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар» (1- 10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гайлә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киенмәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә)). «Уенчыклар»	Һәрберсе 15 данә

	Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашық, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашық, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Килемнәр» Зур рәсемнәр: құлмәк (қызларныбы, малайларныбы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: құлмәк (қызларныбы, малайларныбы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындық, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибулар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибулар.	1.Өстәл театры өчен атрибулар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибулар (конус формасында): «Кем нәрсә яраты»: песи, эт, аю, куян, кәҗә, этәч. өстәл (зур, уртacha зурлыкта, кечкенә); урындық (зур, уртacha зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртacha зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

**Мәктәпкә әзерлек төркеменең «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар”
үкиту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавық, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңгә фри, очпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, тәлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавық чана шуа, тычкан чана шуа, тәлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, тәлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, тәлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, тәлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавық, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңгә фри, очпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, тәлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавық чана шуа, тычкан чана шуа, тәлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, тәлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, тәлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, тәлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, тәлке, песи, эт, аю, этәч, тавық, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: тәлке, курчак, туп, тавық, этәч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 1 данә

Аудиоязмалар.
(уртанчылар төркеме)

Тема: “Минем гайләм”.
1 нче кисәк (1 нче тема).

- Здравствуйте, ребята! Исәнмесез, балалар! (*пауза-3 секунд*). Это мои лучшие друзья Акбай и Мияу. Они очень добрые, весёлые помощники. Акбай и Мияу разговаривают по другому, по-татарски. Послушайте, как они здороваются друг с другом (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Hay-hay! Исәнме, Мияу!

Мияу: Мияу- мияу! Исәнме, Акбай!

2 ичे кисәк (1 ичे тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - Эти (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- Эни (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - Эни (*хатын-кыз тавышы*)

3 иче кисәк (1 иче тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - Эти (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- Эни (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - Эни (*хатын-кыз тавышы*)

4 иче кисәк (1 иче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Құрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*) - Эти (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*)
- Эни (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*) - Эни (*хатын-кыз тавышы*)

5 иче кисәк (1 иче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти-эти (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Эни-эни (*хатын-кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Малай, кыз”.

6 ичы кисәк (2 иче тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- Эни (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Малай (*малай тавышы, пауза-5 секунд*)
- Кыз (*кыз тавышы*)

7 ичे кисәк (2 ичे тема).

- Слушай!Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти-эти (*ир-ат тавышы жұырлый, пауза-б секунд*)
- Эни-эни (*хатын-кыз тавышы жұырлый, пауза-б секунд*)
- Малай-малай (*малай тавышы жұырлый, пауза-б секунд*)
- Кыз-кыз (*кыз тавышы жұырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

8 иче кисәк (4 иче тема).

Ақбай белән Мияу: Исәнмесез, балалар! (*пауза-3 секунд*).

Балалар: Исәнмесез.

- А вы знаете, как надо знакомиться друг с другом (*хатын-кыз тавышы*).

Ақбай: Я знаю. Я Ақбай. Мин Ақбай. Ты кто? Син кем? (*обращается к Мияу*).

Мияу: Я Мияу. Мин Мияу. Син кем?

Ақбай: Мин Ақбай. Син кем?

9 ичы кисәк (4 иче тема).

- Слушай!Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Ақбай: Мин Ақбай.

Мияу: Мин Мияу.

Малай тавышы: Мин Коля.

Кыз тавышы: Мин Оля.

10 ичы кисәк (4 иче тема).

- Слушай!Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин эти (*ир-ат тавышы жұырлый, пауза-б секунд*)
- Мин эни (*хатын-кыз тавышы жұырлый, пауза-б секунд*)
- Мин малай (*малай тавышы жұырлый, пауза-б секунд*)

- Мин кыз (*кызы тавышы жырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

11 ичे кисәк (5 ичे тема).

-Ребята, послушайте, как здороваются Акбай и Мияу друг с другом.

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Исәнме, Акбай!

12 иче кисәк (5 иче тема).

- Слушай! Пой! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Жырла! (хатын-кызы тавышы)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Тема: “Тату гайлә”.

13 иче кисәк (6 ичы тема).

Акбай: Исәнме, эни (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, эти (*пауза – 3 секунд*)

Акбай: Исәнме, малай (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, кыз.

Тема: “Минем дуслар”.

14 иче кисәк (7 иче тема).

- Где наши друзья, Акбай и Мияу? (хатын-кызы тавышы).

Ишек шакыган тавыш.

Мияу: Мияу – мияу! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: Кем анда?

Мияу: Мияу – мияу! Мин песи.

Мияу – мияу! Мин песи.

Ишек шакыган тавыш.

Акбай: Hay-hay! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: Кем анда?

Акбай: Hay – hay! Мин эт.

Hay – hay! Мин эт (*пауза – 6 секунд*)

Тәрбияче: Песи, кил монда! Эт, кил монда!

Ишек ачылган тавыш.

Мияу: Исәнмесез! Мияу – мияу! Мин песи.

Акбай: Исәнмесез! Hay – hay! Мин эт.

15 нче кисәк (7 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)
- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)
- Hay-hay. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)
- Hay-hay. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый*)

Тема: “Эйе.Юк.”

16 ичы кисәк (10 ичы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин эти (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

17 нче кисәк (10 ичы тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин эти (*ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Кунак килгэн”.

18 нче кисәк (13 нче тема).

- К нам сегодня пришли гости. Мияу, ты хочешь узнать, кто это? (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Мияу-мияу, хочу.

Акбай(курсәткән рәсемнәрне атый): Эби (пауза-3 секунд). Бабай.

19 нчы кисәк (13 нче тема).

- Слушай! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин эби (хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин эби (хатын-кыз тавышы)

20 нче кисәк (13 нче тема).

- Слушай! Повтори! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд)
  - Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд)
  - Мин эби (хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд)
  - Мин эби (хатын-кыз тавышы)

Тема: “Безнең кунаклар”.

21 нче кисәк (16 нчы тема).

- Акбай и Мияу очень вежливые. При встрече они здороваются и друг у друга спрашивают “Как дела?” - “Хәлләр ничек?” (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

22 нче кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,
Бу бармак эни,
Бу бармак малай.
Бу бармак бабай,
Бу бармак эби,
Бу бармак эти,
Бу бармак эни,
Бу бармак кыз.

Тема: “Безнең кунаклар”.

23 нче кисәк (17 нчы тема).

- Давайте, послушаем как Акбай и Мияу разговаривают при встрече (*хатын-кызы тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

Тема: “Әби күчтәнәче”.

24 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исәнме, әби.

Әби (или курсател): Ипи (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Ипи.

25 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Син кем?

Мияу: Мин Мияу.

Әби: Мияу, мә ипи.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бабай күчтәнәче”.

26 нчы кисәк (20 нче тема).

Бабай: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исәнме, бабай.

Бабай(алма курсәтеп): Алма (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Алма.

27 ичे кисәк (20 ичे тема).

Бабай: Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Бабай: Акбай, мә алма.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Сөт. Чәй”.

28 иче кисәк (22 иче тема).

- Наши друзья Акбай и Мияу угощаются. Давайте, спросим, что они пьют (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай: Чәй.

- Мияу, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу: Сөт.

29 ичы кисәк (22 иче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чәй (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чәй (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы*)

30 ичы кисәк (22 иче тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Чәй (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы*)

31 ичे кисәк (22 ичे тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*)
- Чәй (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*)
- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*)
- Алма (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Дұстыңы сыйла”.

32 иче кисәк (23 ичे тема).

Ақбай: Мияу, мә сөт.

Мияу: Ақбай, мә ипи.

- Ақбай и Мияу друг друга угостили. А что они забыли сказать за угощение? (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

Балалар: Спасибо.

- Правильно, “Спасибо” – “Рәхмәт”. Ақбай, скажи “Рәхмәт” (*хатын-кыз тавышы*)

Ақбай: Рәхмәт. Мияу, скажи “Рәхмәт”.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Песине сыйла”.

33 иче кисәк (25 иче тема).

- Ақбай здесь, а где же Мияу? Ақбай позови, Мияу (*хатын-кыз тавышы*)

Ақбай: Мияу, иди сюда. Кил монда.

- Мияу не идёт. Наверно не слышит. Давайте, вместе позовём (*хатын-кыз тавышы*)

Берға: Мияу, кил монда.

34 иче кисәк (25 иче тема).

- Мияу проголодался. Давайте, его угостим вкусным молоком. Песи, мә сөт. Сөт тәмлеме? (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Сөт тәмле, тәмле. Рәхмәт (*пауза-5 секунд*)

- Ақбай, мә ипи. Ипи тәмлеме? (*хатын-кыз тавышы*)

Ақбай: Ипи тәмле, тәмле. Рәхмәт.

Тема: “Кунак сыйлау”.

35 иче кисәк (26 ичы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- Чәй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)
- Чәй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)
- Алма тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- Алма тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- Сөт тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)
- Сөт тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы*)

36 ичү кисәк (26 ичү тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Чәй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Чәй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Алма тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Алма тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Сөт тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Сөт тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы*)

37 ичө кисәк (26 ичө тема).

- **Сегодня у нас Акбай в гостях. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул** (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез (*пауза-5 секунд*)

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

- **Акбай, садись. Утыр** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Акбай, утыр.

- **Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр** (*хатын-кыз тавышы пауза-5 секунд*)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Кунакны ашат”.

38 ичे кисәк (28 ичे тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мә, ипи аша** (*хатын-кызы тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Ипи тәмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мә, алма аша** (*хатын-кызы тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Алма тәмле.

Тема: “Чәй табынында”.

39 ичы кисәк (29 ичы тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мә, сөт эч** (*хатын-кызы тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Сөт тәмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мә, чәй эч** (*хатын-кызы тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Чәй тәмле.

Тема: “Үенчыклар”.

40 ичы кисәк (31 иче тема).

- Акбай и Мияу принесли “Чудесную коробку”. Давайте, посмотрим, что лежит в этой коробке (*хатын-кызы тавышы*)

- **Что это? Бу нәрсә? Акбай, бу нәрсә?** (*хатын-кызы тавышы*)

Акбай: Туп.

- **Мияу, бу нәрсә?** (*хатын-кызы тавышы*)

Акбай: Туп.

Тема: “Зур – кечкенә”.

41 иче кисәк (32 иче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп зур.

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп кечкенә.

42 иче кисәк (32 иче тема).

Үен.

Туп, туп

Зур туп.

Туп, туп

Кечкенә туп.

43 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп-туп,

Зур туп.

Сикер-сикер,

Зур туп.

Туп-туп,

Кечкенә туп.

Сикер-сикер,

Кечкенә туп.

Тема: Күнел ачу кичәсе “Туган көн”.

44 нче кисәк (33 нче тема).

- Сегодя у Акбай день рождения. Мы ему подарим большие и маленькие мячи. Его ещё нет. Он наверно готовится, наряжается. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул (хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез (пауза-5 секунд)

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

- Акбай, кил монда, утыр (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Акбай, кил монда, утыр.

- Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Курчак кунакка килгән”.

45 нче кисәк (34 нче тема).

- В волшебной коробке появилась новая игрушка. Давайте, посмотрим, что это? Бу нәрсә? Курчак. Курчак (хатын-кыз тавышы).

46 нчы кисәк (34 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Мин курчак.

Мин курчак.

Мин матур курчак.

Мин матур курчак (*Бала тавышы жыр итеп жырлый*).

Тема: “Уйныйбыз”.

47 ичे кисәк (38 ичे тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Эллә-лә, эллә-лә, карусель эйләнә,

Матур курчак эйләнә,

Зур-зур аю эйләнә,

Кечкенә куян эйләнә.

Эллә-лә, эллә-лә, карусель эйләнә,

Матур курчак эйләнә,

Зур-зур аю эйләнә,

Кечкенә куян эйләнә (*темп әкрен, 2 тапкыр кабатлана, балалар тавышы жырлый*)

Тема: “Мияуга бүләк”.

48 иче кисәк (40 ичы тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Курсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Зур курчак (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә курчак (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур куян (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур туп (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә туп (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур аю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә аю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур песи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә песи (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур эт (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә эт (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Уенчыклар кибете”.

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт.

Акбай: Аю бир.

Мияу: Нинди аю?

Акбай: Зур аю.

Мияу: Мә, зур аю.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Сау бул, Акбай.

Мияу: Сау бул, Мияу.

Тема: “Бүләкләр”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- Какие красивые игрушки. Поиграем в интересную игру “Назови правильно - играй”, “уйна” . Бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Курчак.

- Мә, курчак, уйна! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Уйна”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Туп матур, туп матур? (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

- Эйе, эйе, туп матур (*кыз тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Аю зур, аю зур? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Эйе, эйе, аю зур (*кыз тавышы жырлый*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Бу курчак? Бу курчак? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Эйе, эйе, бу курчак (*кыз тавышы жырлый*)

(2 тапкып кабатлана)

Тема: “Ю”.

52 ичे кисәк (47 ичे тема).

- После прогулки игрушки испачкались. Надо их помыть. Акбай, помой мячик. Туп ю. Попросите друг друга помыть игрушку (*ир-ат тавышы*).

53 иче кисәк (47 иче тема).

Уен.

Ю, ю, ю – туп ю.

Ю, ю, ю – машина ю.

Ю, ю, ю – курчак ю.

Ю, ю, ю – куян ю.

Ю, ю, ю – алма ю.

Ю, ю, ю – аю ю.

Ю, ю, ю – песи ю.

Ю, ю, ю – эт ю.

Тема: “Үйныйбыз да, саныйбыз да”.

54 иче кисәк (51 иче тема).

Уен.

Туп, туп, матур туп,

Сикер, сикер матур туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш,

Сикер, сикер, матур туп.

55 иче кисәк (51 иче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*жырның темпі әкрен*).

56 нчы кисәк (51 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Жырла! (*хатын-қыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*темп әкрен*)

Тема: “Уенчыклар”.

57 нчы кисәк (52 нче тема).

(Жырлап әйтәләр)

Бер аю, ике аю, өч аю, дүрт аю, биш аю, зур аю (*ир-ат тавышы*)

Бер куян, ике куян, өч куян, дүрт куян, биш куян, кечкенә куян (*хатын-қыз тавышы*)

Бер эт, ике эт, өч эт, дүрт эт, биш эт, әйбәт эт (*ир-ат тавышы*)

Бер песи, ике песи, өч песи, дүрт песи, биш песи, матур песи (*хатын-қыз тавышы*)

Бер туп, ике туп, өч туп, дүрт туп, биш туп, чиста туп (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Ничә уенчык?”

58 нчы кисәк (53 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-қыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)

59 нчы кисәк (53 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Жырла! (*хатын-қыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)

60 ичы кисәк (53 ичे тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

Мияу: Күян бир.

Акбай: Ничә күян?

Мияу: Ике.

Акбай: Мә, ике күян.

Мияу: Рәхмәт.

Акбай: Сау бул, Мияу!

Мияу: Сау бул, Акбай!

Тема: “Бергәләп уйныйбыз”.

61 иче кисәк (55 иче тема).

Бармак уены.

Исәнме, бабай.

Исәнме, әби.

Исәнме, әти.

Исәнме, әни.

Исәнме, малай.

Исәнме, бабай.

Исәнме, әби.

Исәнме, әти.

Исәнме, әни.

Исәнме, кыз.

Тема: “Кунак чакырабыз”.

62 иче кисәк (56 ичы тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Акбай, кил монда. Утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, мә ипи, аша.

Акбай: Рәхмәт. Ипи тәмле.

Мияу: Сау бул, Акбай!

Акбай: Сау бул, Мияу!

Тема: “Бу өйдә кем яши?”

63 нче кисәк (59 нчы тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай.

-Мин бабай (*бабай тавышы*).

Монда яши әби.

-Мин әби (*әби тавышы*).

Монда яши эти.

-Мин эти (*әти тавышы*).

Монда яши әни.

-Мин әни (*әни тавышы*).

Монда яши малай.

-Мин малай (*малай тавышы*).

Монда яши кыз.

-Мин кыз (*кыз тавышы*).

Әйе шул, әйе шул.

Бу өй матур,

Бу өй зур (*бергә*)

Тема: “Без театр уйныйбыз”.

64нче кисәк (60 нче тема).

Татар халық бию көе (*балалар өчен яраклысы*)

Аудиоязмалар.(зурлар төркеме)

Тема: “Минем өем”.

1 ичे кисәк (1 ичे тема).

Жырлы – биуле уен “Минем өем”.

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай,

Мин бабай (*бабай тавышы*)

Монда яши әби.

Мин әби (*әби тавышы*)

Монда яши эти,

Мин эти (*әти тавышы*)

Монда яши әни.

Мин әни (*әни тавышы*)

Монда яши малай,

Мин малай (*малай тавышы*)

Монда яши кыз,

Мин кыз (*kyz тавышы*)

Әйе шул, әйе шул,

Бу өй матур,

Бу өй зур. (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Кишер үстерәбез”.

2 иче кисәк (4 иче тема).

-Зур кишер (*кыска пауза-5 секунд*).

-Кечкенә кишер(*кыска пауза-5 секунд*).

-Чиста кишер (*кыска пауза-5 секунд*).

-Пычрак кишер.

Тема: “Күян күттәнәче”.

3 иче кисәк (5 иче тема).

Жыр.

Кишер, кишер,
Тәмле кишер.
Зур кишер,
Баллы кишер. (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Серле кәрзин”.

4 ичे кисәк (7 ичे тема).

Ишек шакыган тавыш (*пауза-10 секунд*).

Тәрбияче: Кто-то стучится в дверь. Давайте спросим:

- Кто там? - Кем анда?

Балалар белән тәрбияче: Кем анда?

Акбай: Hay-hay. Мин Акбай (*пауза-6 секунд*).

Балалар белән тәрбияче: Акбай, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*пауза-3 секунд*).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-6 секунд*).

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

5 иче кисәк (7 иче тема).

Акбай: Мияу, кил монда. Кишер ал.

Мияу: Ничә кишер?

Акбай: Ике кишер.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бар матур бакча”.

6 ичы кисәк (9 ичы тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Күшүмтә:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда алма үсә.

Менә шундай алма зур,

Менә шундай кечкенә.

Күшүмтә:

Алма, алма, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

3) Шофер, шофер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

Тема: “Серле янчык”.

7 нче кисәк (10 нчы тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-10 секунд*)

Балалар: Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Акбай: Эйбәт.

- **Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Давайте, узнаем, что у них в мешочке (хатын-кызы тавышы).**

Акбай (кишер курсатә): Бу нәрсә? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: Кишер.

Акбай: Кишер нинди? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: Кишер кечкенә.

Акбай(суган курсатә): Бу нәрсә?

Мияу: Суган.

Мияу(бэрэнгэе курсаты): Бу нэрсө?

Акбай: Бэрэнгэе.

Тема: “Бар матур бакча”.

8 ичэ кисэк (12 ичэ тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.

1) Бар матур бакча,

Анда бэрэнгэе үсэ.

Бэрэнгэе шундый зур,

Бэрэнгэе кечкенэ.

Күшиымта:

Бэрэнгэе, кил эле,

Биеп-биеп кит эле.

Эллэ-лэ, эллэ-лэ,

Биеп-биеп кит эле.

2) Бар матур бакча,

Анда суган үсэ.

Менэ шундый суган зур,

Менэ шундый кечкенэ.

Күшиымта:

Суган, суган, кил эле,

Биеп-биеп кит эле.

Эллэ-лэ, эллэ-лэ,

Биеп-биеп кит эле.

3) Бар матур бакча,

Анда кыяр үсэ.

Менэ шундый кыяр зур,

Менэ шундый кечкенэ.

Күшиымта:

Кыяр, кыяр, кил эле,

Биеп-биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.
4) Шофер, шофер, кил әле,
Биеп, биеп кит әле.
Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле.   (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Без хезмәт яратабыз”.

9 нчы кисәк (13 нче тема).

Мияу, Ақбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-10 секунд*).

Балалар: Исәнме, Ақбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Ақбай: Эйбәт.

-Мияу и Ақбай принесли волшебный мешочек. Узнайте на ощупь, что у них в мешочке (хатын-кызы тавышы).

Ақбай: Бу кишер?

Мияу: Юк.

Ақбай: Бу суган?

Мияу: Юк.

Ақбай: Бу кәбестә?

Мияу: Эйе, кәбестә.

10 нчы кисәк (13 нче тема).

- Я назову количество овощей, а вы найдите рисунок, покажите, назовите (хатын-кызы тавышы).

Мияу: Бер кәбестә (*пауза-10 секунд*).

Бала: Бер кәбестә.

Мияу: Өч кәбестә (*пауза-10 секунд*).

Бала: Өч кәбестә.

Мияу: Ике кәбестә (*пауза-10 секунд*).

Бала: Ике кәбестә.

Мияу: Биш кәбестә.

Бала: Биш кәбестә.

11 ичэ кисэк (13 ичэ тема).

Мияу: Исэнме, Акбай.

Акбай: Исэнме, Мияу.

Мияу: Хэллэр ничек?

Акбай: Эйбэт.

Мияу: Акбай, кэбестэ бир.

Акбай: Нинди кэбестэ?

Мияу: Зур кэбестэ.

Акбай: Ничэ кэбестэ?

Мияу: Бер кэбестэ.

Акбай: Мэ, бер кэбестэ.

Мияу: Рөхмөт, Мияу. Сау бул.

Акбай: Сау бул, Акбай.

Тема: “Уйный-уйный эшлибез”.

12 ичэ кисэк (15 ичэ тема).

Жырлы-биюле уен.

1)Бар матур бакча,

Анда кишер үсэ.

Менэ шундый кишер зур,

Менэ шундый кечкенэ.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда суган үсэ.

Менэ шундый суган зур,

Менэ шундый кечкенэ.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

3) Бар матур бакча,
Анда кыяр үсә.

Менә шундай кыяр зур,
Менә шундай кечкенә.

Күшүмтә:

Кыяр, кыяр, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,
Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле.   (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Төсләр дөньясы”.

13 ичे кисәк (16 ичы тема).

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар (*пауза-6 секунд*).

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу.*

Акбай, Мияу: Хәлләр ничек?

Балалар: *Әйбәт.*

13 иче (а) кисәк (16 ичы тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп.

Акбай: Туп нинди?

Мияу: Туп кызыл.

13 ичे (б) кисәк (16 ичы тема).

Мияу: Бу нәрсә?

Акбай: Туп.

Мияу: Туп нинди?

Акбай: Туп сары.

14 иче кисәк (16 ичы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*)
- Туп (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза*)
- Туп нинди? (*ир-ат тавышы*)
- Сары (*хатын-кыз тавышы*)

15 иче кисәк (16 ичы тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-б секунд, балалар кабатлый*).
- Туп сары (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

16 ичы кисәк (16 ичы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*)
- Туп (*хатын-кыз тавышы*).
- Туп нинди? (*ир-ат тавышы*)
- Кызыл (*хатын-кыз тавышы*)

17 иче кисәк (16 ичы тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-б секунд, балалар кабатлый*) .

- Туп кызыл (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

18 ичे кисәк (16 ичы тема).

Жыр.

Туп, туп, кызыл туп.

Сикер, сикер, кызыл туп.

Туп, туп, сары туп.

Сикер, сикер, сары туп (*бала тавышы*).

19 иче кисәк (16 ичы тема).

Үен.

1) Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тұгыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2) Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тұгыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

Тема: “Төсләр дөньясы”.

20 иче кисәк (17 иче тема).

Жыр.

1) Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тұгыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2) Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тұгыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

3) Туп, туп, яшел туп,

Сикер, сикер, яшел туп.

Бер, ике, ёч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тұғыз, ун,

Сикер, сикер яшел туп.

Тема: “Яшелчә салаты”.

21 ичे кисәк (19 ичы тема).

-Заяң хотел приготовить овощной салат. Давайте поможем выбрать овощи. Что нужно для салата? Нәрсә кирәк? (пауза-3 секунд). **Киsher кирәк?** (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-**Суган кирәк?** (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-**Помидор кирәк?** (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-**Кыяр кирәк?** (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-**Кәбестә кирәк?** (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-**Бәрәңге кирәк?** (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

21 иче (а) кисәк (19 ичы тема).

- Слушай! Повтори! (ир-ат тавышы)

- Тыңла! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)

- Кишер кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Суган кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Помидор кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Кыяр кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Кәбестә кирәк (ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).

- Бәрәңге кирәк (ир-ат тавышы).

Тема: “Уйныйбыз да, жырлыыйбыз да”.

22 ичө кисәк (23 ичө тема).

Балалар тавышы жырлый.

1.Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләрне әйткәнче.

Битлексез бала: Кәбестә кирәк.

Кәбестә битлеге кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа кәбестә кирәк.

Музыка гына уйный.

2.Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләрне әйткәнче.

Битлексез бала: Бәрәңгә кирәк.

Кәбестә битлеге кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа бәрәңгә кирәк.

Музыка гына уйный.

3.Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләрне әйткәнче.

Битлексез бала: Суган кирәк.

Кәбестә битлеге кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Эйе шул, эйе шул,
Сиңа суган кирәк.
Музыка гына уйный.

22 ичэ (а) кисэк (23 ичэ тема) - шуши уенга сүзсез генэ фонограмма.

23 нче кисәк (23 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Кәрзинде нәрсә бар?”

1. Эйдә, эйдә, эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?
Кәрзиндә кызыл, сары,
Яшел, матур алма бар.
2. Эйдә, эйдә, эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?
Кәрзиндә кыяр, суган,
Кәбестә бар, кишер ба

Тема: “Ұңыш бәйрәме”.

24 нче кисәк (24 нче тема).

Жыл.

Бабай, бабай эйт эле,
Кэрзиндэ нэрсэ бар? *(балалар сорый)*

Кәрзиндә кызыл, сары,
Яшел, матур алма бар. *(бабай жаңавабы)*

Бабай, бабай эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? *(балалар сорый)*

Кәрзиндә кыяр, суган,
Кәбестә бар. кишер бар.

Тема: “Ашамлыклар”.

25 ичे кисәк (25 ичे тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Ипи (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*).
- Чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*).
- Сөт (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*).
- Аш (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*).
- Ботка (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*).

26 иче кисәк (25 иче тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Ипи (*ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый*).
- Чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*).
- Сөт (*ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый*)
- Аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*).
- Ботка (*ир-ат тавышы, балалар кабатлый*)

27 иче кисәк (25 иче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Ипи – тэмле ипи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне курсәтә, балалар кабатлый*)
- Чэй – тэмле чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне курсәтә, балалар кабатлый*).
- Сөт – тэмле сөт (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне курсәтә, балалар кабатлый*)
- Аш – тэмле аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне курсәтә, балалар кабатлый*).
- Ботка – тэмле ботка (*ир-ат тавышы, балалар таратма рәсемне курсәтә, балалар кабатлый*).

28 иче кисәк (25 иче тема).

Жыр.

Без ашыйбыз тэмле аш,
Тэмле аш, тэмле аш.
Без ашыйбыз тэмле ботка,
Тэмле ботка, тэмле ботка.

Тема: “Кем нэрсә ярата?”.

29 ичэ кисэк (30 ичэ тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Кто что любит?”- “Кем, нэрсә ярата?”

Персонажлар: эт, песи, куян, аю.

Эт һәм песи, куян белән аюны очраталар.

Эт, песи: Син кем?

Аю: Мин аю.

Куян: Мин куян. Син кем?

Песи: Мин песи Мияу.

Эт: Мин эт Акбай.

Песи: Куян, син нэрсә яратасың?

Куян: Мин, кишер яратам.

Песи: Мә, куян, кишер аша.

Куян: Рәхмәт. Кишер тэмле. Мә, песи, кишер аша.

Песи: Юк-юк, мин сөт яратам, сөт тэмле.

Куян: Мә, сөт, эч.

Песи: Рәхмәт, сөт тэмле. Мә, аю, су эч.

Аю: Юк-юк, мин алма яратам, алма тэмле, баллы.

Песи: Монда алма күп, нинди алма кирәк?

Аю: Кызыл алма кирәк.

Песи сары алма бирә: Мә, кызыл алма.

Аю: Юк, бу сары алма, мина ике кызыл алма кирәк.

Песи: Мә, ике кызыл алма, аша.

Аю: Рәхмәт.

Аю бер алманы ашый, икенче алманы эткә бирә: Мә, Акбай, алма аша.

Эт: Юк, мин аш, ботка яратам.

Аю: Мә, эт, ботка аша.

Эт: Рәхмәт, ботка тәмле.

Тема: “Туган көн”.

30 ичес кисәк (31 иче тема).

- Скоро у Алии день рождения. Придут гости, нужна посуда: тарелка - тәлинкә, ложка – кашық (*хатын-кызы тавышы*).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кызы тавышы*)

- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Тәлинкә (*хатын-кызы тавышы, пауза - 3 секунд*)

- Кашық (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Кашық (*хатын-кызы тавышы*)

31 ичес кисәк (31 иче тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кызы тавышы*)

- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза - 6 секунд*)

- Кашық (*хатын-кызы тавышы*)

32 ичес кисәк (31 иче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кызы тавышы*)

- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык тәлинкәне күрсәтәләр, балалар кабатлый*).

- Кашық (*хатын-кызы тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык кашыкны күрсәтәләр, балалар кабатлый*).

33 ичес кисәк (31 иче тема).

Акбай: Мияу, кашык бир.

Мияу: Нинди кашык?

Акбай: Зур кашык. Кызыл кашык.

Мияу: Ничә кашык?

Акбай: Ике кашык.

Мияу: Мә, ике кашык.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Чәй табыны әзерлибез”.

34 ниче кисәк (34 ниче тема).

- Для гостей мы поставили на стол ложку-кашык, тарелку-тәлинкә. А сегодня поставим чашку-чынаяк (*пауза-3 секунд*). Чынаяк (*хатын-кыз тавышы*).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза - 5 секунд*)

- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы*)

35 ниче кисәк (34 ниче тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, тәрбияче чынаяк рәсемен курсәтә, балалар кабатлый*).

- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче чынаяк рәсемен курсәтә, балалар кабатлый*).

36 ниче кисәк (34 ниче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Курсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк курсәтә, балалар кабатлый*).

- Кашык (*хатын-кыз, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык кашык курсәтә, балалар кабатлый*).

- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк курсәтә, балалар кабатлый*).

Тема: “Төсле чынаяклар”.

37 ниче кисәк (35 ниче тема).

- Посмотрите какая красивая, синяя чашка – зәңгәр чынаяк. Мә, зәңгәр чынаяк (*хатын-кыз тавышы*).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Зәңгәр – зәңгәр чынаяк,

Зәңгәр – зәңгәр чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Матур, чиста чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Зәңгәр, зәңгәр чынаяк.

Тема: “Без киенәбез”.

38 ичे кисәк (39 ичы тема).

Жыр.

Минем күлмәк матур, (*кыз тавышы*)

Синең күлмәк матур. (*малай тавышы*)

Әйе шул, әйе шул, (*икесе*

Минем күлмәк матур. (*бергә*)

Минем чалбар матур, (*малай тавышы*)

Синең чалбар матур. (*кыз тавышы*)

Әйе шул, әйе шул, (*икесе*

Минем чалбар матур. (*бергә*)

Тема: “Киенергә ярдәм ит”.

39 ичы кисәк (40 ичы тема).

-Акбай и Мияу принесли куклам новые наряды: чалбар, күлмәк. Кукле девочке предложим одеть платье, мальчику – брюки. “Курчак күлмәк ки”. “Курчак чалбар ки”(*пауза- 3 секунд*). Эйдәгез, курчакны киендерәбез. Кукла, надень платье. Курчак, күлмәк ки (*пауза- 10 секунд*). Курчак, чалбар ки (*пауза- 10 секунд, хатын-кыз тавышы*).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, чалбар ки (*ир-ат тавышы*)

- Курчак, чалбар ки (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче курсәтмә көгөзь курчакка чалбар кидерә*).

- Курчак, күлмәк ки (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, күлмәк ки (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәк кидерә*).

Тема: “Алия йокларга жыена”.

40 нче кисәк (41нче тема).

-Куклам пора спать. Поможем снять платье и брюки. Курчак, күлмәк сал (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәген салдыра*). **Курчак, чалбар сал** (*хатын-кыз тавышы*).

41 нче кисәк (41нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, чалбар сал (*ир-ат тавышы*)

- Курчак, чалбар сал (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның чалбарын салдыра*).

- Курчак, күлмәк сал (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, күлмәк сал (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның күлмәген салдыра*).

42 нче кисәк (41 нче тема).

- Слушай!Повтори!Выполнни! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Кабатла!Үтә! (*хатын-кыз тавышы*)

- Курчак, күлмәк сал (*ир-ат тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның күлмәген салдыралар*).

- Курчак, чалбар сал (*хатын-кыз тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның чалбарын салдыралар*).

43 нче кисәк (41 нче тема).

Бишектар (*гадирәк сүзле булса, яшиы булып иде*)

Тема: “Хәерле көн”

44 нче кисәк (43 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Бу бит (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә*).

- Бу бит (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен курсәтә*).
- Бу кул (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның кулын курсәтә*).
- Бу кул (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче курчакның кулын курсәтә*).

45 ичे кисәк (43 ичे тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу бит (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең битен курсәтәләр, кабатлыилар*).
- Бу кул (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең кулын курсәтәләр, кабатлыилар*).

46 ичы кисәк (43 иче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Мә су, бит ю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән курсәтәләр, кабатлыилар*).
- Мә су, кул ю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән курсәтәләр, кабатлыилар*).

47 иче кисәк (43 иче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бит чиста (*ир-ат тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыилар, хәрәкәт белән курсәтәләр*).
- Кул чиста (*хатын-кыз тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыилар, хәрәкәт белән курсәтәләр*).

48 иче кисәк (43, 44 иче тема).

-Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

-Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Мә су,

Бит, кулны ю.

Чиста су, чиста су,

Ю, ю, ю.

Тема: Өстәл театры “Өч аю”.

49 нчы кисәк (46 нчы тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Три медведя”- “Өч аю”

Персонажлар: өч аю.

Күренеш: Урман. Урмандагы өйдә өч аю яши.

В избушке на краю леса жили три медведя. Большого медведя звали Михаил Иванович. Он говорил грубым голосом. Медведицу звали Настасья Петровна. А маленького медвежонка звали Мишутка. Он говорил тоненьким голоском.

После ужина медведи собирались за круглым столом и дружно вели беседу.

Михаил Иванович садился за стол и грубым голосом говорил: “**Бу өстәл**”. Настасья Петровна не так громко: “**Бу өстәл**”. Маленький Мишутка говорил тоненьким голоском: “**Бу өстәл**”.

А потом Михаил Иванович поудобнее садился на стул и говорил: “**Бу урындық**”. Настасья Петровна говорила: “**Бу урындық**”. А маленький Мишутка увидел свой сломанный стульчик и спросил: “**Бу урындық?**”.

После обеда медведи шли в другую горницу. Там стояли три кровати.

Михаил Иванович грубым голосом говорил: “**Бу карават**”. Настасья Петровна говорила не так громко: “**Бу карават**”. А Мишутка-шалунишка показал на свою кровать и сказал: “**Бу диван**”. Михаил Иванович и Настасья Петровна его поправили: “**Бу карават**”.

Перед сном медведи желали друг-другу: “Спокойной ночи” и сладко засыпали.

Тема: “Үенчыклар иленә сәяхәт”.

50 нче кисәк (49 нчы тема).

-Мияу и Акбай приглашают нас в магазин игрушек (хатын-кызы тавышы)

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Исәнме, Мияу. Әйбәт. Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, яшел, матур туп.

Акбай: Ничә туп?

Мияу: Бер туп.

Акбай: Мә, бер туп.

Мияу: Рәхмәт. Сау бул, Акбай.

Акбай: Сау бул, Мияу.

51 ичे кисәк (49 ичы тема).

-Дети, игрушки тоже хотят с нами поиграть в игру “Карусель”. Давайте поиграем (*хатын-кыз тавышы*).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Әллә-лә, әллә-лә,

Карусельләр әйләнә,

Матур курчак әйләнә.

Зур-зур аю әйләнә.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

52 иче кисәк (50 иче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Алиянең тутган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә,

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул ипи тәмле.

Тема: “Уйнарга яратам”.

53 иче кисәк (52 иче тема).

-Ребята, к нам пришел красивый зайчик. Я очень его люблю: “яратам”. Вы тоже обнимите зайчика и скажите: “люблю” - “яратам” (*хатын-кыз тавышы*).

54 иче кисәк (52 иче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Яратам (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап курсәтә*).
- Яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза- 5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап курсәтә*).

55 ичесік (52 ичесік тема).

- Слушай!Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Яратам (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар*).
- Яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар*).

56 ичесік (52 ичесік тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин алма яратам (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, алманы күрсәтә, балалар әйтә*).
- Мин кыяр яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, кыярны күрсәтә, балалар әйтә*).
- Мин груша яратам (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, грушаны күрсәтә, балалар әйтә*).
- Мин ипи яратам (*ир-ат тавышы, мандаринны күрсәтә, балалар әйтә*).

57 ичесік (52 ичесік тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Мин алма яратам,

Яратам, яратам.

Мин кыяр яратам,

Яратам, яратам.

Мин груша яратам,

Яратам, яратам.

Мин Коляны яратам,

Яратам, яратам.

Мин Оляны яратам.

Яратам, яратам.

Тема: “Син нэрсө яратасың?”.

58 ичэ кисэк (53 ичэ тема).

Жыр “Яратам”.

Яратам, яратам.

Курчак яратам.

Яратам, яратам.

Аю яратам.

Яратам, яратам.

Куян яратам.

Яратам, яратам.

Туп яратам.

Яратам, яратам.

Песи яратам.

Яратам, яратам.

Эт яратам.

Тема: “Үйний-үйний үсэбэз”.

59 ичы кисэк (55 ичэ тема).

Эллэ-лэ, эллэ-лэ,

Карусельлэр эйлэнэ.

Матур кызлар эйлэнэ,

Зур малайлар эйлэнэ.

Тема: “Нэрсө бар?”.

60 ичы кисэк (56 ичы тема).

- Эйт өле, эйт өле,

Кэрзиндэ нэрсө бар? (*ир-ат тавышы*)

- Кэрзиндэ алма бар,

Тэмле, тэмле алма бар.

Эйе шул, эйе шул,

Кызыл, кызыл алма бар (*хатын-кыз тавышы*)

- Эйт әле, эйт әле,

Кэрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)

- Кэрзиндә кыяр бар,

Тәмле, тәмле кыяр бар.

Әйе шул, әйе шул,

Яшел, яшел кыяр бар (*хатын-кыз тавышы*)

- Эйт әле, эйт әле,

Кэрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)

- Кэрзиндә кишер бар,

Тәмле, тәмле кишер бар.

Әйе шул, әйе шул,

Сары, сары кишер бар (*хатын-кыз тавышы*)

- Эйт әле, эйт әле,

Кэрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)

- Кэрзиндә кәбестә бар,

Тәмле, тәмле кәбестә бар.

Әйе шул, әйе шул,

Зур, зур кәбестә бар (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Сабантуйга әзерләнәбез”.

61 ичे кисәк (58 ичे тема).

- Завтра праздник Сабантуй. Акбай и Мияу приглашают нас на праздник. Для праздника нужны подарки, призы. Предложите им свои игрушки (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

Балалар: Исәнме, Мияу. Исәнме, Акбай.

Акбай: Исәнмесез, балалар.

Мияу: Исәнмесез, балалар.

62 ичы кисәк (58 иче тема).

Жыр.

1. Карагыз, карагыз,

Сабантуйга барабыз.
Сабантуйга барабыз,
Уйнап бүләк алабыз.
2. Сабантуйга барабыз,
Сикерәбез, чабабыз.
Жырлап, биеп алабыз,
Уйнап бүләк алабыз.

Тема: “Күнелле Сабантуйга уеннары”.

63 ичे кисәк (59 ичы тема).

Балалар башкаруында “Сабантуй” жыры.

АУДИОЯЗМАЛАР.
(мәктәпкә әзерлек төркеме)

Тема: “Әйдәгез, танышабыз”.

1 ичे кисәк (1 иче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-20 секунд).

Тәрбияче: Син кем? Не отвечает. Интересно, кто же это? Дети, помогите мне. Новерное, хочет, чтобы спросили все вместе. Син кем?

Бергә: Син кем?

Тәрбияче: Молчат. Давайте, спросим погромче. Син кем?

Бергә: Син кем?

Мияу: Мин песи. Мин Мияу (озын пауза-10 секунд).

Тәрбияче: А-а, это наш друг Мияу, давайте, позвоём его.

Бергә: Мияу, кил монда!

Ишек ачылған тавыш (кыска пауза-4 секунд).

Мияу керә: Исәнмесез (кыска пауза-4 секунд).

Балалар: Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт (кыска пауза-3 секунд).

Балалар: Мияу, утыр.

Мияу: Рәхмәт.

2 нче кисәк (1 нче тема).

- Ребята, слушайте, как знакомятся Оля с Колей (*ир-ат тавышы*)
- Исэнме (*кыз тавышы, кыска пауза*)
- Исэнме (*малай тавышы, кыска пауза*)
- Син кем? (*кыз тавышы, кыска пауза*)
- Мин Коля. Син кем? (*малай тавышы, кыска пауза*)
- Мин Оля (*кыз тавышы*).

Тема: “Хәерле көн”.

3 нче кисәк (2 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (*кыска пауза -5 секунд*).

Бергә: Син кем?

Акбай: Мин эт, Акбай. Hay-hay.

Мияу: Мин песи, Мияу. Мияу-Мияу (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Акбай, кил монда.

Мияу, кил монда.

Акбай, Мияу: Исэнмесез, балалар (*кыска пауза -5 секунд*).

Балалар: Исэнмесез, Акбай, Мияу.

4 нче кисәк (2 нче тема) (*телефоннан сөйләшу*)

Акбай: Алло.

Мияу: Алло. Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Исэнме, Акбай.

Акбай: Хәерле көн, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт. Рәхмәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт. Рәхмәт. Сау бул, Мияу.

Мияу: Сау бул, Акбай.

5 нче кисәк (2 нче тема).

Жыр. “Хәерле көн”.

Хәерле көн, эти (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, эни (*хатын-кыз тавышы*).

Хәерле көн, бабай (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, әби (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Син кем?”

6 нчы кисәк (4 нче тема).

- Акбай и Мияу тоже хотят играть с нами в сказку «Репка». Они должны хорошо запомнить ваши имена. Давайте, проверим. Акбай отвернётся, а вы по очереди будете подходить, и здороваться с ним. Акбай будет угадывать, кто это (*ир-ат тавышы*).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Син кем? Оля?

Мияу: Юк, мин Мияу.

Тема: “Шалкан” әқиятен сәхнәләштерү.

7 нче кисәк (5 нче тема).

Акбай: Бу кем?

Мияу: Бу эти.

Акбай: Эйе, эти. Бу кем?

Мияу: Бу эни.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу кыз.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу бабай.

Акбай: Эйе, бу бабай.

8 нче кисәк (5 нче тема).

- Ребята, слушайте. Спросите: Это кто?-Бу кем? (*ир-ат тавышы*)

- Исәнмесез (*әни тавышы, озын пауза-10 секунд*)

- (балалар сорый) ... Бу кем?
- Бу эни (эни тавышы, кыска пауза-3 секунд).
- Исәнмесез (эти тавышы, озын пауза-6 секунд)
- (балалар сорый) ... Бу кем?
- Бу эти (эти тавышы, кыска пауза-3 секунд).
- Хәерле көн, мыр-р-р...(песи тавышы, озын пауза-6 секунд)
- (балалар сорый) ... Бу кем?
- Бу песи (песи тавышы)
- Хәлләр ничек? Р-р-р...(эт тавышы, озын пауза-6 секунд)
- (балалар сорый) ... Бу кем?
- Бу эт (эт тавышы, кыска пауза-3 секунд)
- Чи, чи чи. Исәнмесез (тычкан тавышы, озын пауза-6 секунд)
- (балалар сорый) ... Бу кем?
- Бу тычкан (тычкан тавышы).

Тема: “Бу нәрсә?”

9 ичы кисәк (7 ичे тема).

- Ребята, мы с вами хорошо потрудились, вырастили большую репку. Молодцы. Теперь можно поиграть. Акбай и Мияу принесли нам игрушки. Давайте, спросим: Это что? – Бу нәрсә? (ир-ат тавышы).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Бу тычкан.

Акбай: Нинди тычкан?

Мияу: Кечкенә тычкан.

10 ичы кисәк (7 иче тема).

Акбай белән Мияу сатучы-сатып алучы ролъләрендә.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, матур туп.

Акбай: Мә, зур, матур туп.

Мияу: Рәхмәт. Саубул Акбай.

Акбай: Саубул, Мияу.

Тема: “Кем нишли?”

11 ичे кисәк (8 ичे тема).

- Ребята, слушайте вопрос, найдите соответствующую картинку и ответьте (*ир-ат тавышы*).
- Эти нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза -20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: эти йоклый*).
- Эйе, эти йоклый (*хатын-қыз тавышы*).
- Эни нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: эни юа*).
- Эйе, эни юа (*хатын-қыз тавышы*).
- Кыз нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: кыз утыра*).
- Эйе, кыз утыра (*хатын-қыз тавышы*).
- Малай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: малай йоклый*).
- Эйе, малай йоклый (*хатын-қыз тавышы*).
- Эби нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: эби юа*).
- Эйе, эби юа (*хатын-қыз тавышы*).
- Бабай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: бабай утыра*).
- Эйе, бабай утыра (*хатын-қыз тавышы*).

Тема: “Дұсларны сыйлыйбыз”.

12 иче кисәк (10 ичы тема).

Жыр. “Нишли?”

Нишли? Нишли?

Йоклый, йоклый.

Нишли? Нишли?

Утыра, утыра.

Нишли? Нишли?

Ашый, ашый.

Нишли? Нишли?

Эчэ, эчэ.

Тема: “Нишлисөң?”

13 нче кисәк (11 нче тема).

Ребята, Акбай и Мияу угощаются. Мияу спрашивает: Акбай, что делаешь? – Нишлисөң? (ур-ат тавышы)

Мияу: Акбай, нишлисөң?

Акбай: Кушаю. Ашыйм, ашыйм. Мияу, нишлисөң?

Мияу: Пью. Эчэм, эчэм (озын пауза)

Тәрбияче: Спросите, что делает Акбай?

Бергә: Акбай, нишлисөң?

Акбай: Ашыйм (озын пауза).

Тәрбияче: Спросите, что делает Мияу?

Бергә: Мияу, нишлисөң?

Мияу: Эчэм.

Тема: “Нишлисөң?” (телефоннан сөйләшу)

14 нче кисәк (11 нче тема).

- Исэнме, хәерле көн, Оля (*малай тавышы*).
- Исэнме, хәерле көн. Син кем? (*кыз тавышы*).
- Мин Коля (*малай тавышы*).
- Хәлләр ничек, Коля? (*кыз тавышы*).
- Эйбәт. Хәлләр ничек, Оля? (*малай тавышы*).
- Эйбәт (*кыз тавышы*).
- Оля, нишлисөң? (*малай тавышы*).
- Алма ашыйм. Коля, нишлисөң? (*кыз тавышы*).
- Чәй эчэм (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

Тема: “Әйдәгез, уйныйбыз”.

15 нче кисәк (13 нче тема).

- Исэнме, Оля (*малай тавышы*).
- Исэнме, Коля (*кыз тавышы*).
- Хәерле көн (*малай тавышы*).
- Хәерле көн (*кыз тавышы*).
- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).
- Эйбәт. Коля, хәлләр ничек? (*кыз тавышы*).
- Эйбәт (*малай тавышы*).
- Коля, нишлисен? (*кыз тавышы*).
- Ботка ашым. Син нишлисен? (*малай тавышы*).
- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Кунак килде”.

16 нчы кисәк (14 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-10 секунд).

Бергә: Кем анда?

Әби: Мин әби (кыска пауза-4 секунд).

Бергә: Әби, кил монда.

Ишек ачылған тавыш (кыска пауза-3 секунд).

Әби: Исәнмесез, балалар (озын пауза-10 секунд).

Бергә: Исәнме, әби. Әби, халләр ничек?

Әби: Эйбәт, рәхмәт(кыска пауза-4 секунд).

- Предложите бабушке сесть на стул (*хатын-кыз тавышы*, кыска пауза-4 секунд).

Бергә: Әби, утыр.

- Әби нишлисен? (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Сижу - утырам. Утырам.

17 нчы кисәк (14 нче тема).

- Бабушка ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Утырам.

- Мияу, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Утырам.

- Акбай, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Утырам.

18 ичэ кисэк (14 ичэ тема).

Мияу: Эби, кил монда, утыр.

Эби: Рэхмэт.

Мияу: Эби, нишлисен?

Эби: Утырам.

Мияу: Эби, мэ чэй, эч.

Эби: Рэхмэт, чэй тэмле.

Тема: “Кафега барабыз”.

19 ичы кисэк (16 ичы тема).

- Акбай и Мияу встретились по пути в кафе. Слушайте, как они разговаривали друг с другом (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исэнме, Мияу.

Мияу: Исэнме, Акбай. Хэллэр ничек?

Акбай: Эйбэт. Хэллэр ничек?

Мияу: Эйбэт.

Акбай: Мияу, куда идешь? Кая барасын?

Мияу: Иду в кафе. Кафега барам. Акбай, кая барасын?

Акбай: Кафега барам.

Тема: “Без кафеда” (*телефоннан сөйләшиү*)

20 ичэ кисэк (17 ичэ тема).

- Слушайте, как Коля угощается в кафе. Из кафе звонит Оле. (*ир-ат тавышы*).

- Исэнме, Оля (*малай тавышы*).

- Исэнме, Коля (*кыз тавышы*).

- Хэллэр ничек? (*малай тавышы*).

- Эйбэт. Коля, син нишлисен? (*кыз тавышы*).

- Мин бэрэнгэ ашыйм (*малай тавышы*).
- Бэрэнгэ тэмлеме? (*кыз тавышы*).
- Эйе, бэрэнгэ тэмле. Оля, син нишилсэн? (*малай тавышы*).
- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Күцелле уеннар”.

21 нчे кисæk (20 нчे тема).

- У меня тоже есть рисунки, давайте их посмотрим (*клоун,ир-ат тавышы*).
- Зайчик прыгает. Куян сикерэ. Сикерэ (*озын пауза-20 секунд*).
- Зайчик бежит. Куян йөгерэ. Йөгерэ.

22 нче кисæk (20 нче тема).

- Слушай. Найди соответствующий рисунок (ир-ат тавышы)

- Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке утыра (*озын пауза-20 секунд, балалар рэсемне таба, курсатэ*).
- Бу керпе. Керпе кечкенэ, матур. Керпе уйный (*озын пауза-20 секунд, балалар рэсемне таба, курсатэ*).
- Бу аю. Аю зур, матур. Аю йоклый (*озын пауза-20 секунд, балалар рэсемне таба, курсатэ*).
- Бу песи. Песи кечкенэ, матур. Песи сөт эчэ (*озын пауза-20 секунд, балалар рэсемне таба, курсатэ*).
- Бу эт. Эт зур, матур. Эт ашый (*озын пауза-20 секунд, балалар рэсемне таба, курсатэ*).
- Бу kız. Кыз кечкенэ, матур. Кыз кул юа (*озын пауза-20 секунд, балалар рэсемне таба, курсатэ*).
- Бу куян. Куян кечкенэ, матур. Куян сикерэ (*озын пауза-20 секунд, балалар рэсемне таба, курсатэ*).
- Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке йөгерэ (*балалар рэсемне таба, курсатэ*).

23 нче кисæk (20 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Эйдэгэз, биибез”.

1) Бар монда зур төлке.

Зур төлке, матур төлке.

Төлке, төлке кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

2)Бар монда зур аю,

Зур аю, матур аю.

Аю, аю кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

3) Бар кечкенә күян,

Кечкенә, матур күян.

Күян, күян кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

4) Бар кечкенә керпе,

Кечкенә, матур керпе.

Керпе, керпе кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Спорт бэйрэмэнэ өзөрләнәбез”.

24 ичे кисәк (22 ичे тема).

- Акбай и Мияу готовятся на спортивный праздник. Мияу, кая барасың? (*ир-ат тавышы*)

Мияу: Спорт бэйрэмэнэ барам.

- Акбай, кая барасың? (*ир-ат тавышы*).

Акбай: Спорт бэйрэмэнэ барам.

Мияу: Акбай, сикер! Акбай, син нишлисेन?

Акбай: Мин сикерэм. Мияу, беги! Мияу, йөгер! Мияу, йөгер! Мияу, син нишлисेन?

Мияу: Я бегу. Мин йөгерэм. Йөгерэм.

Тема: “Бэйрэмгэ барабыз”.

25 иче кисәк (23 иче тема).

- Акбай и Мияу собирались в Казань. Покупают в кассе билет (*хатын-кызы тавышы*)

Мияу: Акбай, билет бир эле.

Акбай: Кая барасың?

Мияу: Казанга барам.

Акбай: Мә, билет.

Мияу: Рәхмәт.

- Мы с вами тоже поедем в город Казань. Спросите, у кассира билет (*хатын-кызы тавышы*)

26 ичы кисәк (23 иче тема).

- Мы проезжаем заповедную зону. Тут обитают дикие животные, которые охраняются (*кысқа пауза, ир-ат тавышы*)
- Ребята, скажите, кого вы видите? Что они делают? (*ир-ат тавышы*)

27 ичес кисәк (23 иче тема).

- Остановка для отдыха. Здесь можно поесть и попить (*кысқа пауза, ир-ат тавышы*)

Акбай: Мин өчпочмак ашыйм. Син нишлисен?

Мияу: Мин чәк-чәк ашыйм.

28 ичес кисәк (23 иче тема).

Жыр.

Мин барам, барам, барам,

Казанга барам, барам.

Әйе шул, әйе шул,

Казанга барам, барам.

Тема: “Казанда спорт бәйрәме”.

29 ичы кисәк (25 иче тема).

- Исәнме, мин корреспондент. Син кем? (*хатын-кызы тавышы*).

Акбай: Исәнмесез. Мин Акбай.

- Сиңа ничә яшь? (*хатын-кызы тавышы*).

Акбай: б яшь.

- Син нишлисен? (*хатын-кызы тавышы*).

Акбай: Мин сикерәм.

- Рәхмәт (*хатын-кызы тавышы*).

- Исәнме, мин корреспондент. Син кем? (*хатын-кызы тавышы*).

Мияу: Исәнмесез. Мин Мияу.

- Сиңа ничә яшь? (*хатын-кызы тавышы*).

Мияу: б яшь.

- Син нишлисенд? (хатын-кыз тавышы).

Мияу: Мин йөгерәм.

- Рәхмәт (хатын-кыз тавышы).

30 ичес кисәк (25 ичес тема).

(Физминутка үткәрер өчен дәртле музыкага жырланса, яхшы булып иде)

Әй, нәниләр, нәниләр

Ардық без, дип әйтмиләр.

Аякларын күтәреп,

Матур итеп атлыйлар.

Хәзер барабыз алга

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хәзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хәзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Тема: “Безнен дуслар”.

31 ичес кисәк (28 ичес тема).

- Ребята, к нам из цирка пришли домашние птицы. Давайте, с ними познакомимся (хатын-кыз тавышы, кыска пауза).

Әтәч тавышы: Кикрикүк. Әтәч. Әтәч. Әтәч (озын пауза-бсекунд).

Берғә: Әтәч. Әтәч. Әтәч.

Тавық тавышы: Ко-ко-ко. Тавық. Тавық. Тавық (озын пауза -6 секунд).

Берғә: Тавық. Тавық. Тавық.

32 ичे кисәк (28 ичे тема).

Жыр.

1)Бар монда зур әтәч,

Зур әтәч, матур әтәч.

Әтәч, әтәч кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

2)Бар кечкенә тавык,

Кечкенә, матур тавык.

Тавык, тавык кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Үрдәк дұсларын тапты”.

33 иче кисәк (29 ичы тема).

Ишек шакыган тавыш (*кысқа пауза-6 секунд*).

Бергә: Кем анда?

Үрдәк: Бак-бак, мин (*кысқа пауза-6 секунд*).

Бергә: Кил монда.

Ишек ачылған тавыш (*кысқа пауза-3 секунд*).

Үрдәк: Исәнмесез (*кысқа пауза-6 секунд*).

Бергә: Исәнмесез. Син кем?

Үрдәк: Мин үрдәк. Мин үрдәк. Үрдәк.

34 иче кисәк (29 ичы тема).

Үрдәк: Бак-бак. Хозяин цирка ищет своих зверей, птиц. Отправил меня за ними.

- Утка долго шла проголодалась, давайте, угостим. Үрдәк, кил монда, утыр. Мә, ботка аша (*хатын-кызы тавышы*).

Үрдәк: Бак-бак. Рәхмәт, ботка тәмле.

- Давайте, позовем зверей, птиц и угостим их тоже (*хатын-кызы тавышы*).

Тема: “Акбай чана шуа”.

35 иче кисәк (31 иче тема).

-Слушайте, как будет санки по-татарски (*ир-ат тавышы, кысқа пауза-3 секунд*).

- Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче күянның чанасын күрсәтә*)
- Бу чана** (*кыска пауза-3 секунд*). **Повторите** (*кыска пауза-3 секунд*). **Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)
- Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)
- Слушайте** (*кыска пауза-3 секунд*). **Заяц катается на санках** (*ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд*)
- Куян чана шуа** (*кыска пауза-3 секунд*). **Куян чана шуа** (*ир-ат тавышы*).

36 ичы кисәк (31 ичे тема).

- Куян нишли? (*ир-ат тавышы*).
- Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).
- Төлке нишли? (*ир-ат тавышы*).
- Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).
- Бүре нишли? (*ир-ат тавышы*).
- Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).
- Аю нишли? (*ир-ат тавышы*).
- Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Чана шуам”.

37 иче кисәк (32 иче тема).

Акбай белән Мияу жырлыйлар.

Мин Акбай, мин Акбай,
Зур Акбай, матур Акбай (*Акбай тавышы*).
Мин Мияу, мин Мияу,
Зур Мияу, матур Мияу (*Мияу тавышы*).

38 иче кисәк (32 иче тема).

Мияу: Акбай, бу нәрсә?

Акбай: Бу чана.

Мияу: Чана нинди?.

Акбай: Чана зур, кызыл.

Чана шуган тавыш ишетелә (*кыска пауза-3 секунд*).

Мияу: Акбай, нишлисен?

Акбай: Мин чана шуам. Мияу, кил монда. Утыр.

Мияу: Мин чана шуам.

Тема: “Эйдә, бие”.

39 ичы кисәк (34 иче тема).

“Зиләйлүк” татар халық көе ишетелә (*сүзләрне әйткәндә көй акрын гына ишетелә*)

- Ребята, слушайте, какая красивая, весёлая плясовая мелодия «Зиләйлүк». Так и хочется поплясать. Давайте вместе попросим: Акбай, танцуй. Акбай, бие. Мияу, танцуй. Мияу, бие (*хатын-кыз тавышы*).

40 ичы кисәк (34 иче тема).

“Зиләйлүк” татар халық көе.

Тема: “Без биибез”.

41 иче кисәк (35 иче тема).

Татар халық билю көе.

Тема: “Мияуның бүлмәсен бизибез”.

42 иче кисәк (37 иче тема).

Акбай: Скоро у Мияу день рождения. Я не приготовил ей подарок. А знаете почему? Зашёл в магазин, где продавались огромные воздушные шары. Но забыл, как назвать цвета по-татарски и стал показывать пальцами. Продавцы не захотели со мной разговаривать, с таким невежливым. Чтобы такого не повторилось, помогите мне вспомнить цвета по-татарски.

43 иче кисәк (37 иче тема)

Акбай (жырлап әйтә): Если нравится тебе, то делай так. Эгәр сиңа ошый икән, син бие (*озын пауза-10секунд, Акбай бии, балалар күшыла*).

Акбай: Мин биим (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин биим.

Акбай (жырлап әйтә): Эгәр сиңа ошый икән, син сикер (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин сикерәм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин сикерәм.

Акбай (жырлап әйтә): Эгәр сиңа ошың икән, син йөгер (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин йөгерәм (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин йөгерәм.

Акбай (жырлап әйтә): Эгәр сиңа ошың икән, син уйна (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин уйным (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин уйным.

Акбай (жырлап әйтә): Эгәр сиңа ошың икән, син утыр (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин утырам (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин утырам.

44 ичे кисәк (37 ичे тема).

Акбай: Я думаю, что день рождения Мияу будет интересным, если мы для неё выучим песню.

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, ипи тәмле.

Тема: “Туган көнгө бүләк әзерлибез”.

45 иче кисәк (38 иче тема).

Акбай: На день рождения Мияу я подготовил в подарок песню.

Бергә: Акбай, жырла.

Акбай: Я люблю петь! Я пою – мин жырлыйм. Мин жырлыйм, жырлыйм (жырлый: лә-лә-лә).

Бергә: Акбай, син нишилсең?

Акбай: Мин жырлыйм. А вы любите петь?

46 ичы кисәк (38 иче тема).

Жыр.

1) Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,
Мин матур жырлыйм, жырлыйм.
Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,
Мин матур жырлыйм, жырлыйм.
Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,
Мин матур жырлыйм, жырлыйм.
2) Мин биим, биим, биим.
Мин матур биим, биим.
Мин биим, биим, биим,
Мин матур биим, биим.
Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,
Мин матур биим, биим.

Тема: “Мияуның туган көне”.

47 нче кисәк (40 нчы тема).

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә
Без пешердек ак ипи.
Менә шундай ипи зур,
Менә шундай кечкенә.
Менә шундай тәмле,
Менә шундай баллы.
Әйе шул, әйе шул,
Әйе шул, ипи тәмле.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Ребята, видите, Мияу не просто говорит спасибо, а “большое спасибо” – “зур рәхмәт”.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Попросите Мияу, чтобы она станцевала (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мияу, әйдә, бие (пауза-6 секунд).

Мияу татар био көенә бии (кыска пауза-4 секунд).

Бергә: Мияу матур бии.

Мияу: Зур рәхмәт.

Тема: “Туган көн табынында”.

48 ичес кисәк (41 иче тема).

- День рождения продолжается (*хатын-кызы тавышы*).

Мияу: Я вам тоже подготовила сюрприз. Отгадайте мои загадки.

1) Мин зур, матур, әйбәт. Мин йөгерәм, сикерәм, утырам, жырлыйм: “Тяф-тяф”. Бел (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Төлке (*хатын-кызы тавышы*).

2) Мин кара. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин йөгерәм, сикерәм, биим, ашыйм, жырлыйм: “Чи-чи-чи”. Бел (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Тычкан. (*хатын-кызы тавышы*).

3) Мин кызыл. Мин зур, матур, әйбәт. Мин или ашыйм, су эчәм, биим, жырлыйм: “Кикрикүк”. Бел. (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Этәч (*хатын-кызы тавышы*).

4) Мин ак. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин или ашыйм, йөгерәм, жырлыйм: “Ко-ко-ко”. Бел. (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Тавык (*хатын-кызы тавышы*).

49 ичес кисәк (41 иче тема).

Мияу: Эйдәгез, балалар, утырыгыз. Вы сидите за волшебным праздничным столом, будьте вежливы, угощайте друг-друга.

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Алма кирәк.

Мияу: Нинди алма?

Акбай: Яшел, зур, тәмле алма.

Мияу: Мә, яшел, зур, тәмле алма.

Акбай: Зур рәхмәт.

Мияу: Акбай, син нишлисен?

Акбай: Мин алма ашыйм.

Мияу: Алма тәмлеме?

Акбай: Эйе, алма тәмле. Мин алма яратам.

Тема: “Күнделле сәяхәт”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- Малай китап укый (*пауза-3 секунд*). Малай китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен курсәтә, пауза -4 секунд*).
- Кыз китап укый (*пауза-3 секунд*). Кыз китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен курсәтә, пауза -4 секунд*).
- Куян китап укый (*пауза-3 секунд*). Куян китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен курсәтә, пауза -4 секунд*).
- Төлке китап укый (*пауза-3 секунд*). Төлке китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен курсәтә*).

Тема: “Күнделле сәяхәт”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Перед нами лес. Ребята, смотрите, лесной компьютер, а в компьютере электронное письмо. Это письмо от волшебника. В нем написано, что волшебник рисует –рәсем ясый. Послушайте и повторите за ним. Если мы выполним задание лесного волшебника сможем идти дальше.

- Рәсем ясыйм. Алма ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Алма ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне курсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Алма ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Туп ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Туп ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне курсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Туп ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Шар ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Шар ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне курсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Шар ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Китап ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Китап ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне курсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Китап ясыйм.*

52 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Ребята, я тоже люблю рисовать. Я рисую яблоко – мин алма ясыйм.

- Мин рәсем ясыйм. Мин алма ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясыйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин алма ясыйм.*
- Мин рәсем ясыйм. Мин туп ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясыйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин туп ясыйм.*

- Мин рәсем ясыйм. Мин шар ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясыйлар”, жөмләне кабатлыилар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин шар ясыйм.*
- Мин рәсем ясыйм (*ир-ат тавышы*) – *Мин рәсем ясыйм.*

53 ичे кисәк (44 ичे тема) (*телефоннан сөйләшу*).

Мияу(шалтырата) ..... (пауза) *Хәерле көн.*

Тылсымчы: Исәнмесез.

Мияу:....(пауза) *Хәлләр ничек?*

Тылсымчы: Эйбәт. Син нишлисен?

Мияу:.... (пауза) *Мин рәсем ясыйм.*

Тылсымчы: Нинди рәсем?

Мияу:....(пауза) *Алма, түп, шар, китап.*

Тылсымчы: Эйбәт, килегез мәктәпкә. Приходите в школу.

Мияу:....(пауза) *Мәктәпкә?*

Тылсымчы: Эйе, мәктәпкә.

Мияу:....(пауза) *Рәхмәт. Сау булыгыз.*

Тылсымчы: Сау булыгыз.

54 иче кисәк (46 ичы тема).

Мияу: Ребята, лесной волшебник приглашает нас в волшебную страну, где говорят только на татарском языке. Возьмите телефон, расскажите друг-другу, что вы поете, танцуете, рисуете, читаете.

55 иче кисәк (46 ичы тема).

Мияу: Молодцы ребята. Мы теперь точно попадем в волшебную страну “Школа”- “Мәктәп”.

56 ичы кисәк (46 ичы тема).

Акбай: Ребята, мы можем продолжить путь, ведь лесной волшебник пригласил нас в страну, которая называется “Школа” – “Мәктәп”. Путешествие продолжается. Но что это? На нашем пути высокая гора, чтобы пройти гору нужно прочитать пиктограммы. Если мы поймем, что написано, гора даст нам продолжить дорогу.

Мияу (пиктограмма курсатен): Кем укый?

Акбай: Мин укыйм.

Акбай укый: Малай рэсем ясый.

Мияу (пиктограмма курсатен): Кем укый?

57 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Трудное было задание, но мы справились. Дорога свободна. Нас ждут удивительные приключения в следующий раз.

58 нче кисәк (47 нчы тема).

Жыр.

1)Мин барам, барам, барам,
Мәктәпкә барам, барам.

Китап, карандаш алам,
Мәктәпкә барам, барам.

2)Мин барам, барам, барам,
Мәктәпкә барам, барам.

Китап укыйм, рэсем ясыйм,
4-ле, 5-леләр алам.

59 нчы кисәк (47 нчы тема).

Мияу: Ребята, вот мы с вами дошли в волшебную страну “Школа” – “Мәктәп”. В школу зайдет тот, кто скажет, что нарисовано на пригласительных билетах.

60 нчы кисәк (47 нчы тема).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек? (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Эйбәт.

Акбай: Вы очень быстро прошли препятствия. Я вас поздравляю, возьмите подарки.

Тема: “Мәктәптә”.

61 нче кисәк (49 нчы тема).

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Аш кирәк.

Мияу: Мә аш, аша.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин аш ашыйм.

Мияу: Аш нинди?

Акбай: Аш тәмле. Бик тәмле. Мин аш яратам.

Тема: “Уку бұлмәсе”.

62 ичे кисәк (50 ичे тема).

Акбай: Ребята, продолжим путешествие по волшебной стране “Мәктәп”.

63 иче кисәк (50 иче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Белмим.

Акбай: Бу дәфтәр. Дәфтәр.

Мияу: Дәфтәр. Дәфтәр.

Акбай: Нинди дәфтәр?

Мияу: Чиста, матур, зур дәфтәр.

Акбай: Ничә дәфтәр?

Мияу: Бер дәфтәр.

Тема: “Өстәл театры “Теремкәй” әқияте”.

64 иче кисәк (52 иче тема)

- Сегодня я вам расскажу сказку “Теремок”.

Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә (*хатын-кыз тавышы*)

Ишек шакыган тавыш.

- Теремкәйдә кем яши? Юк, яшәми.

Теремкәйгә тычкан килә (*хатын-кыз тавышы*)

Тычкан (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши? (*кыска пауза*).

Тычкан: Юк, яшеми. Мин яшим.

-Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкэйдә тычкан яши

Теремкэйгэ куян килә (*хатын-кыз тавышы*)

Куян (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкэйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан. Син кем?

Куян: Мин куян. Матур куян.

Тычкан: Эйдә, кил монда.

Куян (керә): Мин сикерәм. Эйдәгез, сикерәбез (*озын пауза, балалар сикерәләр*).

- Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкэйдә тычкан яши.

Теремкэйдә куян яши.

Теремкэйгэ бүре килә (*хатын-кыз тавышы*)

Бүре (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкэйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Тычкан, куян: Син кем?

Бүре: Мин бүре. Мин зур, кара бүре.

Тычкан, куян: Эйдә, кил монда.

Бүре (керә): Мин йөгерәм. Эйдәгез, йөгерәбез (*озын пауза, балалар йөгерәләр*).

- Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкэйдә тычкан яши.

Теремкэйдә куян яши.

Теремкэйдә бүре яши.

Теремкэйгэ төлке килә (*хатын-кыз тавышы*)

Төлке (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкэйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Тычкан, куян, бүре: Син кем?

Төлке: Мин төлке. Мин зур, матур төлке.

Тычкан, куян, бүре: Эйдә, кил монда.

Төлке (керә): Мин биим. Эйдәгез, биибез (*озын пауза, балалар бииләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке яши (*хатын-кыз тавышы*).

Теремкәйгә жырлый-жырлый аю килә.

Аю (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Төлке: Мин төлке.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Син кем?

Аю: Мин аю. Мин зур, матур аю.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Эйдә, кил монда.

Аю (керә): Мин жырлыйм. Эйдәгез, жырлыйбыз (*озын пауза, балалар күшилүп жырлый*).

Музыка. Балалар белән бергә жырлыйлар.

Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә,

Теремкәйдә тычкан яши, пи-пи-пи.

Теремкәйдә куян яши. Мин куян.
Теремкәйдә бүре яши. Мин бүре.
Теремкәйдә төлке яши. Мин төлке.
Теремкәйдә аю яши. Мин аю.
Алар бик дус (*хатын-кызы тавышы*).

Құнелле музыка. Бииләр.

Тема: Өстәл театры “Кем нәрсә яраты?”

65 ичесек (55 иче тема).

- Я вам расскажу сказку «Кто что любит» -«Кем нәрсә яраты?» (*хатын-кызы тавышы*).

Кошлар сайраган тавышлар ишетелә. Әтәч қанат қагып қычкыра.

Әтәч: Кикри-күк, кикри-күк (*кыска пауза*) Ко-ко-ко.

Песи киерелеп: Мияу-мияу-мияу.

Песи: Хәерле көн, әтәч.

Әтәч: Хәерле көн, песи.

Песи: Хәлләр ничек, әтәч?

Әтәч: Эйбәт. Рәхмәт. Ә синең хәлләрең ничек?

Эт йөгереп килә: Hay-hay-hay. Исәнме, әтәч. Исәнме, песи.

Әтәч белән песи: Исәнме, эт.

Эт: Кәжә кая?

Әтәч белән песи: Энә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә яраты.

Эт: Мин или яратам. Песи, син нәрсә яратасын?

Песи: Мин сөт яратам. Сөт тәмле. Әтәч, син нәрсә яратасын?

Әтәч: Мин ботка яратам. Ботка тәмле.

Кәжә: Исәнмесез. Хәерле көн. Хәлләр ничек?

Бергә: Эйбәт.

Кәжә: Мин кәбестә ашыйм. Кәбестә бик тәмле. Акбай, мә кәбестә, аша. Кәбестә тәмле.

Акбай: Юк, мин или яратам. Син кәбестә аша. Или кирәк.

Кәжә: Мә, или, аша.

Акбай: Рәхмәт. Или тәмле.

Песи: Мин сөт яратам. Сөт юк.

Кәжә: Сөт бар. Песи, кил монда. Сөт ал, эч.

Песи сөт эчә: Мин сөт эчәм. Сөт тәмле. Этәч, кил монда, сөт эч.

Этәч: Юк, мин сөт яратмыйм. Мин ботка яратам. Ботка юк.

Кәжә: Ботка бар, кәрзиндә. Этәч, кил монда. Мә ботка, аша.

Этәч: Зур рәхмәт. Ботка бик тәмле. Мә, кәжә, ботка аша.

Кәжә: Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.

Этәч: Юк, ботка тәмле.

Песи: Юк, сөт тәмле.

Эт: Юк, ипи тәмле.

Кыз килеп чыга: Ипи тәмле, сөт тәмле, ботка тәмле, кәбестә тәмле. Мин ипи, ботка, кәбестә яратам.

Бергә жырлап, бииләр.

Ипи тәмле,

Сөт тәмле,

Ботка тәмле,

Кәбестә тәмле.

Тема: “Кем нәрсә ярата?” әқиятен сәхнәләштерү.

66 ичы кисәк (56 ичы тема).

Жыр.

Ипи тәмле,

Сөт тәмле,

Ботка тәмле,

Кәбестә тәмле.

Тема: “Белем иленә сәяхәт”.

67 иче кисәк (58 иче тема).

- Какая красивая книга. Ребята, эта книга волшебная. В каждой ее страничке таится секрет. волшебство. Давайте, посмотрим вместе, какая тайна спрятано в этой волшебной книге (*ир-ат тавышы*).

68 иче кисәк (58 иче тема).

Акбай: Бу эни. Эни матур, эйбәт, зур. Бу ипи. Эни ипи ашый. Ипи тәмле. Эни ипи ярата.

Мияу: Бу эти. Эти зур, матур, эйбәт. Бу сөт. Эти сөт эчә. Сөт тәмле. Эти сөт ярата.

69 ичы кисәк (58 иче тема).

Жыр.

Мин куян, мин куян,
Зур куян, матур куян.
Мин тычкан, мин тычкан,
Кечкенә, матур тычкан.

Тема: “Можжизалар кыры”.

70 иче кисәк (59 ичы тема).

Xат.

- Дорогие ребята! Я Вас приглашаю на выпускной бал, который состоится в моем королевстве «Знаний». Но для этого вы должны выполнить все мои задания. Мои задания в этом волшебном сундучке. Если все задания выполните успешно, вы непременно попадете в мое королевство, где говорят на красивом – татарском языке. Желаю Вам удачи, и с нетерпением жду Вас у себя» (*хатын-кыз тавышы*).

71 иче кисәк (59 ичы тема).

-Ребята, молодцы. Вы выполнили все мои задания. Добро пожаловать в мое королевство “Знаний”, где говорят на красивом татарском языке. Желаю вам удачи! (*хатын-кыз тавышы*).

МЕТОДИК КИҢӘШЛӘР.

Методик кулланмаларда 60 ар белем бирү эшчәнлегенең конспектлары бирелгән. Ел дәвамында, тәрбияче үзе иҗади янын килеп, укыту методик кулланмада бирелгән тематик планга таянып, мультфильмнар, анимацион сюжетлар, “Әкият илендә” тапшыруын кулланып, индивидуаль эшне дә көртеп, көндәлек план төзи.

Телгә өйрәтүнең төп формасы һәм чарасы булып белем бирү эшчәнлеге алына. Ул системалы рәвештә план буенча үткәрелә. Өйрәнелгән сүzlәр, сүзтезмәләр, диалоглар эшчәнлектән тыш уен вакытларында активлаштырыла һәм нығытыла, көндәлек аралашуда кулланыла.

Яңа сүzlәрне, сүзтезмәләрне, ситуацияләрне балалар аңламаган очракта, тәрбияче рус телендә сөйли.

Пиктограммалар мәктәпкә әзерлек төркемендә, яңа сүzlәр (фигылъләр) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Балаларга темадан тыш артык сүzlәр, уеннар, жырлар, шигырьләр бирелергә тиеш түгел.

Бала татар телендә сүзне дөрес әйтмәгән очракта, тәрбияче баланы тыңлап сүзнең дөрес үрнәген бирә. Балалардан авазларның дөрес әйтелешен катый таләп итмәскә кирәк.

Тәрбияче сөйләмендә акцент, жирле диалект, аваз кимчелекләре булмаска тиеш.

Тәрбияче сүзлек белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүзләргә таяна ала.

Тәрбияче үзенең эшенә иҗади якын килергә, төрле алымнар, чаралар эзләп, аларны кулланырга тиеш.

Укыту-методик комплекты қысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның әчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар кертү, баству хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлеге аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы ролье уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү h. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшергә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-әниләрнең бердәм позициядә булуы уңай нәтижә бирә.

Сүзлек белән эшләү.

Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана.

Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеше һәм характеристы ягыннан лексик күнегүләрне икегә бүлеп карыйлар: әзерлек күнегүләре һәм сөйләм күнегүләре.

Әзерлек күнегүләре балаларны яңа сүзләрне файдаланып сөйләргә әзерли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләрне хәтердә калдырырга ярдәм итәләр.

Сөйләм күнегүләре лексик күнегүләрнең бер төре буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр жирлегендә ситуацияләргә бәйле сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр.

Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:

- яңа сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгәл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә әйтеле;
- аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;
- ишеткән сүзне бала рәсемнән табып күрсәтә һәм әйтә;
- сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә;
- төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә;
- уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла;
- яңа сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп;
- аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яңа сүзләрне, конструкцияләрне бары аралашуда аңлап куллана).

-бала теге яки бу сүзне аның төгөл мәгънәсен аңлат үзләштереп калсын өчен телдән мондый күнегүләрне үткәрергә мөмкин: *-Бу түп?* - *Әйе, бу түп.*

-Бу песи? (*түп курсателә*) - *Юк, бу песи.*

-өйрәнелгән сүзләрне хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырырга була: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин” h.b..

Баланың сөйләмен оештыру өчен исемнең алмашлық (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчке сыйфатлар) hәм фигыль белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла.

Фигыль белән таныштыру боерык фигыльләрдән башлана (бар, сикер, аша h.b.).

Уртанчылар төркемендә балаларга боерык фигыльләрне аңлат үтәүләрен тәлап ителә.

Зурлар төркемендә балалар кайбер боерыкларны үzlәре бирә (сикер, аша, уйна) hәм аңлат үтиләр.

Мәктәпкә әзерлек төркемнәрендә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисә? сорауларын бирәләр hәм аңлат жавап кайтаралар.

Укыту методик комплектының төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнең әһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гадидән катлаулыға дигән дидактик принципка таянып эшләү кулай.

Диалогик сөйләмдә ин отышлы алым – сорау-жавап рәвешендә (сорау-информация алу берәмлеге) hәм теләк белдерә торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызылық төсмәре булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнең жавап репликасы; килә: *Бу кем?*- *Бу эти;* раслау рәвешендә: *Бу эти?*- *Эти;* инкарь рәвешендә: *Бу әни?*- *Юк, бу эти.* Реплика- жавап сорау рәвешендә дә булырга мөмкин: *Нинди эти?* Бу вакытта әңгәмәдәшнең жавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: *Матур эти;* яисә: *Матур.*

Мәктәпкәчә яштәгә балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итәргә мөмкин:

- уен ситуацияләрендә катнашу;
- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;
- тематик диалоглар төзү;
- сәхнәләштерүдә катнашу;
- рольләргә бүләп сөйләү.

Диалоглар белән эшләү коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә керерлек кирәkle формаларын эшләргә hәм төрле шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрле формаларны кулланырга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга h.b. өйрәтергә тиеш.

Шул ук вакытта, диалогны сораяу бирү һәм аңа жавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сораяу һәм жаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк.

Диалог үрнәкләре:

Исәнләшү: *Исәнме, Оля! – Исәнме Коля.*

Саубуллашу: *Сай бул, Оля. – Сай бул Коля.*

Танышу: *Мин Оля. – Мин Коля.*

Чакыру: *Оля, кил монда.*

Рәхмәт белдерү: *Мә, курчак. – Рәхмәт.*

Сорау- уңай жавап: *Син малай? – Эйе, мин малай.*

Сорау – кире жавап: *Син малай? – Юк, мин кыз.*

Ачыклыг торган сорау: *Мин кафега барам. – Нинди кафега?*

Аралашуга чыгу өчен нәтижәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора.

Аудиоязмалар яңа сүз өйрәту, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска жырлар өйрәту, өстәл театры күрсәту вакытларында куллану өчен төзелде. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Эш дәфтәрләре эшчәнлектә өйрәнелгән материалны ныгытуны күздә тотып төзелде. Дәфтәрләр белән эшләгендә балалар кабатлылар, бер-берсенә сораулар бирәләр, тәрбияче белән аралашалар. Балалар үзләренен эш дәфтәрләрен өйгә алып кайтып өйрәнелгән материалны кабатлы алалар. Бу дәфтәрләр белән эти-әниләр дә, төркем тәрбиячеләре дә эшли ала, чөнки биремнәр рус телендә язылды.

Дәфтәрдәге эшнең нәтижәсе уртанчылар төркемендә сүзне ишетеп, аңлап, предметларны табып, парлаштырып, чагыштырып, аларның сыйфатын, санын билгеләүгә китерсә, зурлар төркемендә балаларны үзара аралашуга этәрә һәм бу мәктәпкә әзерлек төркемнәрендә дәвам итә. Иң катлаулы биремнәр мәктәпкә әзерлек төркеме өчен төзелгән. Бу төркемдә хәрәкәтне белдерүче сүзләр, яки фигыльләр күп кулланыла. Балаларны ситуацияләргә куеп, сораулар биреп диалогка этәрәбез. Берүк вакытта, фигыльләр боерык формада (утыр, уйна h.б.), 2-нче зат алмашлыгына тәңгәл формада (яки утыра, укый, шуа, ашый h.б.), һәм дә инде үзе турында 1-нче зат алмашлыгын кулланып өйрәтелә (уйныйм, утырам, барам, эчәм h.б.). Балалар бер-берсенә, өлкәннәргә сораулар бирергә өйрәнәләр: бу нәрсә, нишли, син нишилisen, нәрсә кирәк, нинди h.б. Жөмләләр төзү баланың уйлавын таләп итә, чөнки алар 3-4 сүздән торалар. Мәсәлән: Аю қараватта йоклый. Күян чана шуа. Песи бит юа h.б.. Мәктәпкә әзерлек төркемендә өченче бирем жыр формасында бирелә. Бу биремнәрне интерактив такта һәм экраннارда эшләп була.

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелде. Сюжетны караганнан соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

“Татарча сөйләшәбез” укыту методик комплектына нигезләнеп эшләнгән “Экият илендә” телевизион тапшыруын балаларны татар теленә өйрәткәндә карарга тәкъдим ителә.

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЬ ТӘГЕ БАЛАЛАРНЫң ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛУ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРУ. **Тикшерү үткәрү буенча кинәшләр.**

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәререгә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлеге булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алыш үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның жавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса жавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә буленә. Шулай итеп гомуми нәтиҗә ясала.

**Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларның
“Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә

		<p>“Минем өөм” проекты</p> <p>буенча өйрәнгән лексиканы</p> <p>сөйләмдә куллану.</p> <p>(Өйрәнгән темалар буенча</p> <p>дүрт – биш рәсем яисә</p> <p>предмет күрсәтеле, татарча</p> <p>исемнәрен ёйтере күшүла)</p>	<p>Ягымлы сүзлөр куллану</p> <p>(“исәнме”, “сау бул”,</p> <p>“рахмет”)</p>	<p>Боерыхның аңлап түтүү нем</p> <p>кулланана белүү</p> <p>(кил, түтүр, сикер, ю, аша,</p> <p>эч)</p>	<p>Тире - юнъдеге</p> <p>предметтарның сыйфатыны,</p> <p>куләмен белдерө торган</p> <p>сүзлөрне аңлап сөйлемде</p> <p>куллану.</p>	<p>Аралаша белү</p> <p>(ягымлы сүзлөр эйту,</p> <p>чакыру, сыйнау, сарап алу,</p> <p>текълим иту, инкарь итү,</p> <p>раславу)</p>		
1.	Коля							
2.	Оля							

Нәтижәләрне билгеләү

Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга жавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча жавап бирә.

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өөм” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидақтикалық уен. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлеге: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гайлә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Эни"...).

2. Дидақтикалық уен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика шул ук). Уен шул ук рэсемнэр қулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рэсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Уенны интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була)

3. Дидақтикалық уен "Кәрзинде нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлеге: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алыш килгән. Мияу ашамлык муляжларына қурсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4. Дидақтикалық уен "Нәрсә юк?"

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын эйтергә тиеш. ("Алма"...) Уенны рэсемнэр қулланып та үткәреп була.

5. Дидақтикалық уен "Мин әйтәм, син курсәт hәм әйт"

(Лексика: эти, әни, кыз, малай, әби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Уен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рэсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рэсемен табыш күсәтергә hәм исемен кабатлап эйтергә тиеш.

6. Дидақтикалық уен "Исемен әйтсән бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рэсемнэр. Тәрбияче балага уенчыкны(рэсемне) қурсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма" ... ; "Бу кем?" - "Әти" ... Бала уенчык исемен дөрес әйтсә аңа уенчыклар, яисә таратма рэсемнэр бирелә.

7. Дидақтикалық уен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Балага уенчыклар курсәтелә, исемнәрен эйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны кашшап исемен эйтә, алыш күрсәтә.

8. Дидақтикалық уен "Әйе-юк"

Сүзнең дөрес үzlәштерелүен тикшеру йөзеннән (аңлат яки аңлатмайча эйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"…; "Бу аю?" - "Әйе, аю"…; "Бу куян?" - "Юк, песи"…

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчык, әйберләрне үzlектән, аңлат дөрес күрсәтә, исемнәрен эйтә.

Уртacha балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлы, русча жавап бирә.

2. Яғымлы сүzlәр куллану ("исәнме", "сay бул", "рәхмәт").

Ситуатив күнегүләр:

- а) Ситуатив күнегү "Куян аюга кунакка килә". Ул ишектән кергендә аюга нәрсә эйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".
- б) Ситуатив күнегү "Куян аюда қунакта булды". Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә эйтә?) "Cay бул, аю".
- в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) қунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, жиләк-жимеш (алма, груша, банан h.b.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" эйтә белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңы сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт эйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык буләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә яғымлы сүzlәрне урынлы кулланы.

Уртача балл (2-2,6) - тәрбияче ярдемендә жавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2) - аңлы, сорауга жавапны русча эйтә.

3. Боерыкны аңлат үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сұзле уен "Мин эйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сұзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның әттәлеге: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Э уенчык “ашый” башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәжә (2,7-3) - бала боерыкны аңлат, дөрес үти.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4. Тирә-юнъдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлат сөйләмдә куллану.

1. Дидақтикалық уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен әттәлеге: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемен сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидақтикалық уен "Тап, курсат һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә.("Чиста туп", "Пычрак аю"...).

Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик уен "Курчакка бұләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бұләк итәргә куша. “Мә, зур туп”, “Мә, кечкенә туп”.

4. Дидактик уен "Дөрес сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыklар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. “Ничә малай?”, “Ничә кыз?”.

5. Дидактик уен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, уқыту методик комплектындағы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән күшүп дөрес әйтә.

Уртacha дәрәжә (2-2,6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5. Арапаша белу (ягымлы сүzlәр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

“Син кем?” соравына аңдап жавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: - Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Уен ситуациясе "Кунак каршылыйбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин әби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Әби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исәнме, әби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Эби (бабай) хэллэр ничек? - Эйбэт, рэхмэт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Эби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мэ, чэй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, эби! (бабай).

б) Балага "кунак" белэн исэнлэшергэ, хэлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша, эч") нэм саубуллашырга тэкъдим ителэ.

Эш дэфтэрендэгэ 3 нчэ бирэмне кулланып була.

1. Уен ситуациясе "Кунакларны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мэ, Акбай ипи, аша. - Рэхмэт.

-Мэ, Мияу сөт, эч. - Рэхмэт.

Эш дэфтэрендэгэ 16 нчы бирэмне кулланып була.

2. Уен ситуациясе "Бер - беренне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мэ, алма, аша. - Рэхмэт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тэмле? - Эйе, тэмле.

Эш дэфтэрендэгэ 6 нчы бирэмне кулланып була.

3. Уен ситуациясе "Уенчыклас илендә"

1 . Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (эле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртacha дәрәжә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан тубән дәрәжә (1-2) - аңлы, русча жавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә

		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен эйтеге күшyllа)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сай бул”, “рахмәт”, “исәнмесез”, “сай булызыз”)	Боерыкны бирә белү (киjl, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Үен ситуацияларенде үзлектән сорау бирә, яхши аралаша.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр эйтү, чакыру, сыйлау, сорап ату, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)
1.	Коля					
2.	Оля...					

Нәтижәләрне билгеләү

Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сәйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхши аралаша.
Уртacha дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Анлый, русча жавап бирә.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

1. “Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен эйтеге күшyllа)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинкә, чынаяк).

Үен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик үен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңгे, кыяр, кәбестә, алма).

Үен эчтәлеге: Күян кәрзин белән яшелчәләр hәм жиләк-жимеш алыш килгән. Күян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик уен “Нәрсә юк?”.

(Лексика: кишер, суган, бәрәңгे, кыяр, кәбестә, алма).

Күян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик уен “Дөресен әйт”.

(Лексика: құлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындық, карават).

Уен әчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрнең исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлығы житәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, килемнәр, өй жиһазлары атамаларын аңлат дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга жавап бирә.

Уртacha балл (2-2,6) - сүз байлығы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлы, русча жавап бирә.

2. Яғымлы сүzlәр куллану (“Исәнме”, “Сay бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”, “ Сay булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртандылар төркемендәге яғымлы сүzlәr булеген кара):

- а) Поздоровайся с Акбаем.
- б) Спроси как дела у Акбая.
- в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.
- г) Попрощайся с Акбаем.
- д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.
- е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә яғымлы сүzlәrне урынлы куллана.

Уртacha балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлы, жавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.
(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртacha балл (2-2,6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Үен ситуацијләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле үен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны күя белүләрен максат итеп куясың. Үен яшелчә, килемнәр, савыт-саба, өй жиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидаktик үен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләрне билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлатап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән күя белү.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Дидаktик үен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Дидаktик үен “Дөрес сана”.

Тәрбияче уенчыклар, мұляжлар, уқыту методик комплектындағы күрсәтмә рәсемнәрне санарага тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлат куллана.

Уртacha балл (2-2,6) – диалогта 2 сорауны аңлат куллана.

Уртачадан түбэн (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлат куллана.

5. Арапаша белу (яғымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” соравына аңлат җавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юқ, мин малай).

2. Уен ситуациясе “Кунак каршылыбыз”.

а) Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”
- Мин Акбай.
- Позови Акбая.
- Акбай, кил монда.

б) У Акбая сегодня день рождения. Подари свою игрушку

- Акбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г)Что бы съесть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зэнгэр кашык.
- Рәхмәт.

3. Уен ситуаиясе “Кибеттә”.

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Эйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.
- Мә, ике аю.
- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртacha балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча жавап бирә.

**Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнэр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
1.	Коля	“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйттергә күшyllа)	Яғымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесәз”, “сай бул”, “сай булыптыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәсерле көн”, “хәделәрничек?”, “әйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгер, йокла)	Үен ситуацияларендә үзлектән сорау күя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишил? Кая барасын?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйлү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь иу, раслав)		
2.	Оля							

Нәтижәләрне билгеләү

Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлы, русча җавап бирә.

1. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйттергә күшyllа)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, аю).

Уен эчтэлэгэ: Тэрбияче рэсемнэргэ күрсөтөп сорый:

- Бу нэрсэ? (“бүре”...)

2. Дидактик уен “Портфельдэ нэрсэ бар?”

(Лексика: китап, дэфтэр, рэсем, мэктэп).

Уен эчтэлэгэ: Тэрбияче портфельдэн рэсемнэр яки предмет алып күрсэтэ, исемен сорый:

-Портфельдэ нэрсэ бар?- (“Дэфтэр бар”...)

3. Дидактик уен “Портфельдэ нэрсэ юк?”

Бала нэрсэ юклыгын эйтергэ тиеш. Уенны рэсемнэр кулланып та үткэрергэ була.

4. Дидактик уен “Дөрсөн гийт”

(Лексика: чæk- чæk, өчпочмак, бэрэнгэ, аш, ботка, су).

Уен эчтэлэгэ: Балага рэсемнэр бирелэ. Бала рэсемнэрне атый.

Югарты балл (2.7-3) — 10-14 сүз.

Уртача балл (2-2.6) — 7-9 сүз.

Уртачадан түбэн балл (1-2) — 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүzlэр куллану

(“Исэнме”, “Исэнмесез”, “Сай бул”, “Сай булыгыз”, “Рэхмэт”, “Зур рэхмэт”,
“Хэерле көн”, “Хэллэр ничек?”, “Эйбэт”)

Ситуатив кунегү:

Телефоннан сөйлэшү.

Эш дэфтэрендэгэ 1 нчэ бирэмне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртacha балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлы, сорауларга жавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, жырла, йокла).

Дидактик үен: “Командир”

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең? (Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртacha балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

4. Үен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Үен ситуацияләре:

- а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)
- б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нэрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендэ кибет уены үткөрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киемнәр, савыт-саба, өй жиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нэрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидақтик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. Дидақтик уен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлат қуллана.

Уртacha балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – русча жавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшиү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертеп баетырга була)

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Эйбәт.
- Нишлисен?
- Мин уйныйм. Син нишлисен?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Эйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. Уен ситуациясе “Кая барасын?” (мәктәп, кафе, цирк h.b.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Эйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңгә ашый.

4. Ситуатив күнегү.

- а) Син нишлисен?
- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, жырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртacha балл (2-2,6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан тубән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә.

Файдаланылган әдәбият:

Борнанова Р. А., Юсупов Ф. Ф. Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программы. Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган. – Казан: РИЦ «Школа», 2004.

Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.

Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов,

E. A. Пассов “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.